

Dəmir yolu üzrə gediş haqqının dəyişdirilməsi nəzərdə tutulmayıb

Hazırda dəmir yolu üzrə gediş haqqının dəyişdirilməsi nəzərdə tutulmayıb.

Bu barədə "Report" un sorğusuna cavab olaraq "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-dən (ADY) bildirilib.

"Səhmdar Cəmiyyətin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 18 sentyabr tarixli Fərmanına əsasən, dəmir yolu daşımalarında tariflər və yığımlar "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən müəyyən edilir", - açıqlamada deyilir.

100-dən çox müraciətə baxılıb

Əfv Komissiyasının növbəti iclası olub

Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının iclası keçirilib. İclasda əfvlə bağlı 100-dən çox müraciətə baxılıb. Əfv Komissiyasının növbəti iclası fevralın 7-də keçiriləcək.

Qeyd edək ki, komissiyanın son iclaslarında indiyə qədər 400-dən çox müraciətə baxılıb.

Daha əhali banklarda əmanətlərini saxlamayacaq

Güzeştlərin ləğvindən sonra insanlar vəsaitlərini daha çox daşınmaz əmlaka yönəldəcəklər

2023-cü il fevralın 1-dən, yəni gələn aydan əhəlinin banklarda yerləşdirdiyi əmanətlər üzrə faizlərdən gəlir vergisinin tətbiqinə qoyulan moratoriumun vaxtı bitir. Əmanətlilər və bank rəhbərliyi verginin tətbiqinə

sına qoyulan qadağa müddətinin uzadılmasını istəyir. Vergi mütəxəssisləri isə müəyyən həcmdə yuxarı olan depozitlər üzrə faizlərdən gəlir vergisinin tətbiqinin tərəfdarıdır.

(səh.3)

№ 18 (5779), 2023-cü il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherq.az

1 fevral 2023-cü il (çərşənbə)

Dördtərəfli əlaqələr regiona böyük üstünlük verəcək

Çavuşoğlu: Gələcəkdə Ermənistan da həyata keçirdiyimiz layihələrə qoşula bilər

"Biz üçtərəfli və dördtərəfli mexanizmlərlə bölgəmizdəki şəraitdən yararlanmağa çalışırıq".

APA xəbər verir ki, bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. Nazir bildirib ki, Türkiyə-Azərbaycan-Gürcüstan-İran üçtərəfli və dördtərəfli mexanizmləri regiona böyük üstünlük verəcək. "Şimal dəhlizi artıq bir alternativ olaraq qarşımızda olmadığına görə biz Transxəzər dəhlizindən istifadəni artırmağa çalışdıq. Gələcəkdə Ermənistan da həyata keçirdiyimiz layihələrə bizə qoşula bilər. Orta Dəhliz gələcəkdə daha əhəmiyyətli olacaq". Nazir əlavə edib ki, ölkəsi bölgədə baş verənlərə dərhal reaksiya verir: "Əfqanıstanın, Suriyada baş verən hadisələr, Cənubi Qafqazda baş verənlər, Qarabağdakı hadisələr göstərdi ki, donmuş münasibətlər var və onlar partlayır. Türkiyə bütün regional hadisələrə reaksiya verir. Biz dünyanın daha ədalətli olmasına çalışırıq".

Borrel ermənipərəst deputata cavab verdi

Aİ tərəfindən Azərbaycana qarşı heç bir sanksiya tətbiq olunmayacaq

Azərbaycanın Avropa İttifaqı (Aİ) Laçın-Xankəndi yolundakı vəziyyətlə əlaqədar Azərbaycana qarşı heç bir sanksiya tətbiq olunmasını nəzərdə tutmur.

Bunu Aİ-nin Xarici Əlaqələr və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Jozef Borrel Avropa Parlamentinin ermənipərəst deputatı Asita Kankonun sualına cavab olaraq bildirib.

(səh.2)

İrənin casus şəbəkəsinə qarşı əməliyyatlar başladı

Bakıda və respublikanın digər bölgələrində 7 nəfər şübhəli şəxs qismində tutulub

Azərbaycanda İrənin casus şəbəkəsinə qarşı xüsusi əməliyyat keçirilib. Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) tərəfindən əməliyyat keçirilən məkanlar arasında "SalamNews" informasiya agentliyi və "İnteraz" da olub. Xüsusi əməliyyat tədbirləri nəticəsində Ba-

kıda və respublikanın digər bölgələrində 7 nəfər şübhəli şəxs qismində tutulub.

Bu informasiya resurslarının İrana bağlı olduğu, molla rejiminin təbliğatını apardığı bellidir. Ekspertlərin fikrincə, iki media resursunu İrənin informasiya şəbəkəsindəki digər resurs

və platformalardan fərqləndirən bir neçə məqam var. Məsələn, adı çəkilən saytlar xəbər siyasətində açıq və radikal xətdən istifadə etmir. İran rejiminin xeyrinə təbliğat gündəlik xəbərlər üzərindən həyata keçirilir.

(səh.4)

Metro və avtobuslarda yeni tariflər müəyyənləşib

Qiymət dəyişikliyinə daşıyıcı şirkətlərin müraciəti əsasında baxılıb

İctimai nəqliyyat xidmətləri göstərən daşıyıcı şirkətlər sərənişindəşimə xidmətlərinin tariflərinə baxılması təklifi ilə Tarif Şurasına müraciət edilib.

Təkliflərə görə, metro sərənişindəşimə tarifi 40 qəpik (əvvəlki tarif 30 qəpik) təşkil edəcək. Müntəzəm şəhərdaxili marşrutlarda da tarifi yuxarı həddi 40 qəpik olacaq.

(səh.3)

48 dərman vasitəsinin qiyməti təsdiq edilib

31-nin qiyməti dəyişib

Tarif Şurasının iclası keçirilib. İclasda yeni dövlət qeydiyyatına alınan 48 dərman vasitəsinin qiyməti təsdiq edilib, eyni zamanda, etibarlı təchizatın təmin olunması məqsədilə Səhiyyə Nazirliyindən müvafiq rəy alınmış 31 dərman vasitəsinin qiymətində dəyişikliklər edilib.

Bununla da, ticarət adı, farmasevtik forması, təsiredici maddəsinin adı, dozası, ticarət qablaşdırması, miqdarı, istehsal ölkəsi nəzərə alınmaqla, qiyməti təsdiq edilmiş dərman vasitələrinin sayı 13 690 təşkil edir və onların tam siyahısı Tarif (qiymət) Şurasının rəsmi internet saytında yerləşdirilib.

(səh.3)

4 nəfər vəfat edib

35 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 35 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 54 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən 4 nəfəri vəfat edib.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 827 944 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 817 654 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 10 085 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 205 nəfərdir.

Ölkədə son sutka ərzində 2 256, hazırkı dövredə isə 7 487 550 test aparılıb.

Azərbaycan Respublikasında COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Müddət	Bu gün
Yoluxma faktı	35
Sağalanan	54
Yeni vəfat	4
Yoluxmuş	827 944
Sağalanan	817 654
Yeni vəfat	205
Yoluxmuş	7 487 550
Sağalanan	10 085

Bakıda daha bir bina sökülür

Bakının Nizami rayonunda ikimərtəbəli yaşayış binasının sökülməsinə başlanılıb.

Trend xəbər verir ki, bina Bakı şəhəri, Nizami rayonu, Tofiq Abbasov və Özbəkistan küçələrinin kəsişməsində yerləşir.

Həmin binadan artıq sakinlər tam köçürülüb. Sakinlərin bildirdiyinə görə, bina yaşayış üçün tam yarasız olduğundan söküləcək və yerinə müasir standartlara cavab verən yeni bina tikiləcək.

Həmçinin proses davam edəndə köçürülən ailələrin kirayə haqqı qarşılanacaq.

Qeyd edək ki, Bakının Nizami rayonunda bir neçə yaşayış binasının sökülməsinə başlanılıb.

"İlk qayıdış Zəngəzur və Göyçədən başlamalıdır"

Firdovsiyyə Əhmədova: "Azərbaycanlılar İrevan şəhəri də daxil olmaqla həmin torpaqların hər qarışında yaşayışlar və zamanla bütün ərazilərə qayıdış reallaşmalıdır"

(səh.5)

Azərbaycanda dağıdıcı zəlzələ gözlənilmir

Qurban Yetirmişli: "İsmayılıdakı təkənlərin İrəndəki zəlzələ ilə heç bir əlaqəsi yoxdur"

(səh.3)

xımdan öz regionunda Macarıstandan fərqli deyil. Avropada müşahidə edilən ümumi katalizmlərə rəğmən Macarıstanın iqtisadi və sosial inkişafı danılmazdır. Beynəlxalq Valyuta Fondunun hesablamalarına görə, Macarıstan 191 ölkə arasında ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcminə görə 57-ci, adambaşına düşən ÜDM həcminə görə isə 58-ci pillədə qərarlaşıb. Sənaye və texnologiya sektorları sürətlə inkişaf edən bu ölkə dünyanın 35-ci ən böyük ixracatçısı və 34-cü ən böyük idxalatçısı hesab olunur. Belə bir ölkənin Azərbaycanla tərəfdaşlığı Azərbaycan məhsulları üçün də fərqli imkanlar yaradır".

Analitik qeyd edib ki, Azərbaycan

Azərbaycan və Macarıstan bir-birinə çox bənzəyir

Hər iki ölkə Avropanın yüksələn dəyəri kimi tanınır

Azərbaycan-Macarıstan əlaqələri inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Prezident İlham Əliyevin Macarıstana səfəri, heç şübhəsiz, iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına böyük təsir göstərəcək. Macarıstan Avropa İttifaqının və NATO-nun üzvüdür. Macarıstanın öz tarixi köklərinə qayıdaraq, türk ölkələri ilə əlaqələrin qurulmasında maraqlı olması, gələcəkdə Türk Dövlətlər Təşkilatına üzv olmağı planlaşdırması bu münasibətlərin gələcəkdə daha da yüksələcəyini göstərir.

Azərbaycanla Macarıstan arasında əsas müzakirə olunan məsələ qaz neqli sahəsində əməkdaşlıq olub. Hazırda Rusiya-Ukrayna müharibəsinin davam etməsi səbəbindən Avropa qitəsində enerji təhlükəsi məsələsi aktualdır. Qitə ölkələri müxtəlif yollarla problemdən çıxış imkanları axtarırlar. Keçən ilin sonlarında Yunanıstan-Bolqarıstan Qaz İnterkonnektorunun istifadəyə verilməsi Macarıstan daxil 5 Avropa ölkəsinin Azərbaycan qazını idxal etmək imkanlarını artırıb. Azərbaycan qazının Şərqi və Mərkəzi Avropa ölkələrinə çatdırılması həmin ölkələr üçün enerji təhlükəsizliyini təmin etməsi, Azərbaycan üçün də bazarların genişləndirilməsidir. Azərbaycanın enerji siyasəti nəqliyyat yollarının şaxələndirilməsi üzərində qurulub ki, bu da indiki zamanda öz bəhrəsini verir. Azərbaycan-

Macarıstan münasibətləri təkə enerji sahəsinə əhatə etmir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan enerji sektoru ilə yanaşı, qeyri-neft sahəsinin də inkişafında və bu istiqamətdə əməkdaşlıqda da maraqlıdır. Elə ona görə də Macarıstanla qurulan münasibətlərimizə siyasi, iqtisadi və digər sahələr də daxildir.

Politoloq Tural İsmayılov deyib ki, Prezident İlham Əliyevin Avropaya səfərləri, Albaniyada, Serbiyada verdiyi mesajlar və sonuncu olaraq, Macarıstana rəsmi səfər ölkəmizin Mərkəzi və Şərqi Avropada böyük təsir imkanları formalaşdırdığını göstərir. Eksperte görə, Azərbaycan-Macarıstan əlaqələri təkə bu gün üçün deyil, gələcək üçün də vacib əhəmiyyətə malikdir.

"Dövlət başçısının Macarıstana səfəri bu əlaqələrin gələcək perspektivləri üçün vacib yeniliklərə səbəb olacaqdır. Azərbaycanla Macarıstanın əlaqələri hər iki ölkənin xalqı üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Əlaqələrin dərinləşməsi iqtisadi layihələrin də sayının çoxalmasına səbəb olacaqdır. Bundan isə ölkə büdcələri yeni daxilolmalar fonunda zənginləşəcək. Azərbaycan və Macarıstan həm də bir çox baxımdan bir-birinə bənzəyir. Hər iki ölkə Avropanın yüksələn dəyəri kimi tanınır. Macarıstan 10 milyonluq əhalisi ilə öz coğrafi mövqeyinə görə vacib nöqtəni ehtiva edir ki, Azərbaycan da bu ba-

ve Macarıstan bir çox beynəlxalq təşkilatlarda uğurla təmsil olunurlar: "Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi, İOT-də, BMT-də, TDT-də, İKT-də və sair təşkilatlarda fəallığı bir çox global problemlərin həllinə rəvac verir. Macarıstan isə Avropa İttifaqının üzvü kimi öz regionunun inkişafına güc mərkəzlərindən birini formalaşdırır. Macarıstanın BMT, NATO, Dünya Ticarət Təşkilatı, Dünya Bankı, Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı, Avropa Şurası kimi təşkilatlarda fəallığı Azərbaycanın maraqlarının beynəlxalq müdafiəsində bizə mühüm dəstək qazandırır".

T.İsmayılova görə, Macarıstanın potensialı və Azərbaycanın inkişaf edən strateji əhəmiyyəti global anlamda da pozitiv dəyişikliklərə səbəb olacaqdır. "Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində qazandıqı Qələbdən sonra dünyada mövqelərini daha da möhkəmləndirdi. Ölkəmizdə həyata keçirilən rəşonal siyasət kursu, uğurlu islahatlar, ölkəmizin geopolitik mövqelərinin daha da güvvətlənməsi Azərbaycanın siyasi imkanlarına böyük töhfələr verir. Prezident İlham Əliyevin Avropaya səfərləri, Albaniyada, Serbiyada verdiyi mesajlar və sonuncu olaraq, Macarıstana rəsmi səfər ölkəmizin Mərkəzi və Şərqi Avropada böyük təsir imkanları formalaşdırdığını göstərir".

İsmayılov

Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə ilə bağlı Koordinasiya Şurası yaradılacaq

Azərbaycanda cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına qarşı mübarizə sahəsində Koordinasiya Şurası yaradılacaq.

Bu, Prezident İlham Əliyevin tətbiqi barədə fərman imzaladığı "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" qanunda əksini tapıb.

Fərmana əsasən, Nazirlər Kabineti iki ay müddətində:

- Maliyyə Monitorinqi Xidmətinin informasiya sistemində inteqrasiya edilən informasiya sistemlərindən (ehtiyatlarından) əldə olunan məlumatların dairəsini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla müəyyən etməli;
- yüksək riskli zonaların müəyyən edilmə əsaslarını, yüksək riskli zonalara münasibətdə tətbiq edilə bilən məhdudiyyətlərin və xüsusi tələblərin siyahısını müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməli;
- maliyyə monitorinqi orqanına təqdim edilən məlumat və sənədlərin tərtib olunma formasını müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməli;
- cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın le-

qallaşdırılmasına, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə, kütləvi qırğın silahlarının yayılmasına və yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində Koordinasiya Şurasını yaradıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməli;

- cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə, kütləvi qırğın silahlarının yayılmasına və yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində Koordinasiya Şurasının iş qaydasını müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməli.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokuroru vəzifəsindən azad edilib

Prezident İlham Əliyev S.Z.Şahverdiyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokuroru vəzifəsindən azad edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamla Səbuhi Zəhmət oğlu Şahverdiyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokuroru vəzifəsindən azad edilib. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Laçın yolunda sülhməramlıların 64 avtomobili maneəsiz keçib

Şuşadan keçən Xankəndi-Laçın yolunda Rusiya sülhməramlılarına məxsus daha 6 avtomobilin hərəkət etməsinə növbəti dəfə şərait yaradılıb.

"Report"un aksiyası keçirilən ərazidəki əməkdaşı xəbər verir ki, toplanış yerində nəqliyyat vasitələrinin maneəsiz şəkildə hərəkət etməsi təmin olunub.

Belə ki, 6 yanacaq maşını Laçından Xankəndi istiqamətinə maneəsiz hərəkət edib.

Bu, bir daha onu sübut edir ki, yol aksiyasının keçirilməsinə baxmayaraq, humanitar məqsədlər üçün açıqdır.

Bununla da gün ərzində Xankəndi-Laçın yolunda hər iki istiqamətdə maneəsiz hərəkət edən Rusiya sülhməramlılarına məxsus avtomobillərin sayı 64-ə çatıb.

Borrel erməniperəst deputata cavab verdi

Al tərəfindən Azərbaycana qarşı heç bir sanksiya tətbiq olunmayacaq

Avropa İttifaqı (AI) Laçın-Xankəndi yolundakı vəziyyətlə əlaqədar Azərbaycana qarşı heç bir sanksiya tətbiq olunmasını nəzərdə tutmur.

Bunu Al-nin Xarici Əlaqələr və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Jozef Borrel Avropa Parlamentinin erməniperəst deputatı Asita Kankonun sualına cavab olaraq bildirib.

Avropa Parlamentinin erməniperəst deputatı Al-nin Xarici Əlaqələr və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə ali nümayəndəsinə 2022-ci il 16 dekabr tarixində Laçın-Xankəndi yolundakı vəziyyətlə əlaqədar sual ünvanlamışdı. Cavab dənən gəlib.

"Sanksiyalar Al-nin ümumi xarici və təhlükəsizlik siyasəti məqsədlərinə xidmət edən vasitələrdən yalnız biridir və hazırkı vəziyyətdə nəzərdə tutulmur. Al-nin Ermənistan və Azərbaycanla çalışmaları dialoq

vasitəsilə həllə nail olmağa yönəlib və hər iki ölkənin rəhbəri buna tərəfdar olub", - Borrel deyib.

O, həmçinin 2022-ci ilin dekabr ayının əvvəllərindən Al-nin Laçın yolunda və onun ətrafındakı hadisələri diqqətlə izlədiyini əlavə edib. Bundan başqa, ali nümayəndə Al-nin Ermənistan yeni mülki missiyasının (EU-MA) göndərilməsi məsələsini xatırladı.

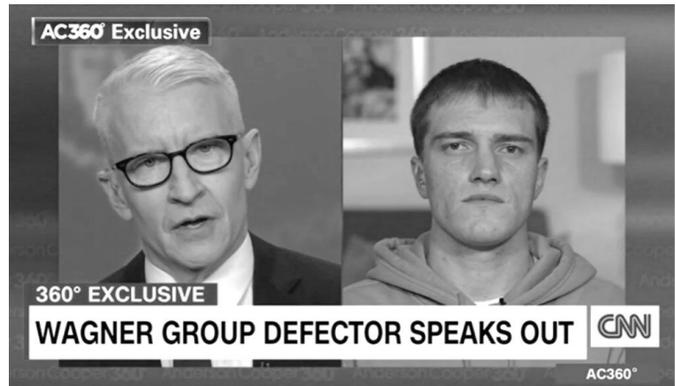
"Avropa İttifaqı Ermənistanın Al-nin Ümumi Təhlükəsizlik və Müdafiə Siyasəti çərçivəsində ölkəyə mülki missiya göndərmək xahişini cavablandırmaq qərarına gələrək əməkdaşlığın yeni mərhələsinə başladı. Missiyanın məqsədi Ermənistanın sərhədyanı rayonlarında stabil və sülhə nail olmaq, yerli səviyyədə etimadı möhkəmlətmək və Ermənistanla Azərbaycan arasında Al-nin dəstəyi ilə münasibətlərin normallaşmasına yönəlməmiş çalışmalara imkan yaradan şəraiti təmin etməkdən ibarətdir", - Borrel deyib.

Xatırladaq ki, hələ bu yaxınlarda, yanvarın 18-də Avropa Parlamenti bir sıra tənqib xarakterli çağırışları əks etdirən anti-Azərbaycan qətnaməsi qəbul edib. Bu, Avropa Parlamentinin qərəzli, birtərəfli siyasətini bir daha təsdiqləyir. (Trend)

Qarabağda rus sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi zonada Azərbaycanın qeyri-hökumət təşkilatlarının etiraz aksiyası artıq əlli birinci gündür davam edir.

Rusiya-Ukrayna müharibəsi bir ildir davam edir. Rusiyanın müzdlu ordusu Vaqnerin keçmiş komandanı Andrey Medvedyev cəbhədə şahidi olduğu vəhşilikləri təsvir edib. 26 yaşlı əsgər Ukraynaya döyüşə göndərilən rusların müharibə haqqında çox az bilgiyə sahib olduğunu və cəbhəyə getmək istəməyənlərin güllələndiyini iddia edib.

Rusiya-Ukrayna müharibəsində xidmət etmiş keçmiş Vaqner müzdlusu "CNN International"a verdiyi eksklüziv müsahibəsində bildirib ki, Ukraynada şahidi olduğu vəhşiliklər sonda onu qaçmağa vadar edib.

Tabe olmayanlar güllələndi

Ukraynada döyüşən rus müzdlusu danışdı

Andrey Medvedyev Norveçin paytaxtı Osloya sığındığını bildirərək, Vaqner əsgərlərinin tez-tez basit məlumatla döyüşə göndərildiyini və onlara qarşı rəftarının çox qəddar olduğunu söyləyib:

"Onlar döyüşmək istəməyənləri yığib gələnlərin gözü qarşısında güllələyirdilər. Mən şahidi oldum ki, Ukraynada döyüşməkdən imtina edən iki nəfər hamının gözü qarşısında güllələndi".

Əvvəllər Rusiya ordusunda xidmət etdiyini qeyd edən 26 yaşlı əsgər könüllü olaraq Vaqnerə qoşulduğunu bildirib. Medvedyev 2021-ci ilin iyulunda müqavilə imzaladıqdan on gün keçməmiş Donetsk vilayətindəki Baxmut şəhəri yaxınlığında xidmət etmək üçün Ukraynaya köçüb. Vaqner müzdlu dəstəsi Rusiyanın Ukraynaya hücumunda əsas oyunçu sayılır.

Medvedyev bildirib ki, o, birbaşa

mirdik. Özümüzü necə aparmağımızla bağlı ciddi göstərişlər yox idi. Addım-addım özümüz necə davam edəcəyimizi planlaşdırırıq. Kim atəş açacaqdı, hansı növbəmiz olacaqdı. Nəyin və necə olacağını görmək həmişə bizim məsuliyyətimiz idi".

Medvedyev həmçinin bildirib ki, o, "ən azı 10 dəfə" həbsdən yayınıb və ağ kamuflyajdan istifadə edərək buzlu gölün üzərindən Rusiya sərhədini keçərək Norveçə keçib və dostu "Antonov Gleb" adlı saxta press-kart verərək gizlənməyə kömək edib.

Medvedyev Ukraynaya səfərinin altıncı günündə daha döyüşmək istəmədiyini deyib: "Əvvəlcə 10 nəfər komandam var idi. Məhkumların orduya getməsinə icazə verildikdən sonra bu rəqəm artdı. Meyitlərin və əsgərlərin sayı durmadan artdı".

Qeyd edək ki, Rusiya daha əvvəl hərbi xidmətə çağırılan məbusların döyüşdə həlak olması halında ailələrinə 5 milyon rubl ödənəcəyini açıqlayıb. Medvedyev deyib ki, lakin realıqda heç kim bu qədər pulu ödənmir. Medvedyev Ukraynada döyüşlərdə həlak olan bir çox rusiyalının "itkin düşmüş elan edildiyini" də iddia edib.

Turan

Putinin fikri başqa yerdədir

Rusiya prezidenti Paşinyanı yola verməklə məşğuldur

"Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan yəna telefona sarılıb, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə telefonla danışdı". Bu barədə politoloq Elxan Şahinolu deyib. Ekspert bildirib ki, mövzu bellidir:

"Paşinyan artıq necənci dəfə Putinə Laçın yolunun "açılması" və Rusiyanın bu istiqamətdə gərəklili addımlar atmasının vacibliyini vurğulayıb. Putin Paşinyanı yola verməklə məşğuldur. "Ermənistan KTMT təlimlərində iştirak etməyəcək", "Rusiyanın Ermənistandakı

hərbi varlığı təhdiddir" deyən Paşinyanın xahişini Putin niyə yerinə yetirməlidir? Putin Ukraynada genişmiqyaslı hücum hazırlayıb, o cümlədən İsrailin İrana zərbələr endirməsi də Kreml sahibini düşündürüb. Kreml sahibinin fikri başqa yerdədir. Rusiyanın nəqliyyat vasitələri Laçın yolundan istədikləri kimi istifadə edirlər, başqa məsələlər onları maraqlandırmır".

İsmayılov

da, həm avtobuslarda mövcud tariflər sənətinin dəşinməsinin maya dəyərindən aşağıdır. Avtobusların müxtəlif markada və qiymətdə olması tarif tənzimlənməsində vahid yanaşmaya imkan vermir. 1 sənətinin dəşinməsinin maya dəyəri ilə tarif arasında fərq, bəzi hallarda 2 dəfəyə yaxın təşkil edir. Metro-da 1 sənətinin dəşinməsinin maya dəyərinin 2023-cü ildə 82 qəpik olacağı gözlənilir, şəhərdaxili avtobus marşrutlarında isə amortizasiya xərci ilə birlikdə 33,5 - 57,4 qəpik arasında dəyişir. Göründüyü kimi,

Metro və avtobuslarda yeni tariflər müəyyənləşib

Qiymət dəyişikliyinə daşıyıcı şirkətlərin müraciəti əsasında baxılıb

İctimai nəqliyyat xidmətləri göstərən daşıyıcı şirkətlər sənətinin dəşinməsinin müəyyən tarixlərində baxılması təklifi ilə Tarif Şurasına müraciət ediblər. Təkliflərə görə, metro sənətinin dəşinməsi 40 qəpik (əvvəlki tarif 30 qəpik) təşkil edəcək. Müntəzəm şəhərdaxili marşrutlarda da tarifin yuxarı həddi 40 qəpik olacaq.

Qeyd olunub ki, son 7 il ərzində Azərbaycana 1466 avtobus gətirilib ki, bu da avtobus parkının 61 faiz yenilənməsi deməkdir. Yalnız ötən il 170-i dövlət investisiyası, 85-i daşıyıcılar tərəfindən olmaqla ümumilikdə 255 ədəd avtobus gətirilib. Hazırda 177 marşrut xətti üzrə xidmət göstərilir. Onlardan 40 faizi şəhərdaxili, 60 faizi şəhəratrafi marşrut xətləridir. 2022-ci ildə Bakı şəhərində, Bakıətrafı qəsəbə və kəndlərdə 8 yeni müntəzəm marşrut xətti yaradılıb, bu yeni xətlər ilə gündəlik orta hesabla 23 mindən artıq sənətinin daşınır. Son 7 ildə 1215 dayanacaq məntəqəsi təşkil olunub. Yalnız 2022-ci il ərzində 4-ü smart tipli pavilyon olmaqla ümumilikdə 278 yeni avtobus dayanacaq məntəqəsi qurulub. 2022-ci ilin sonuna olan məlumata əsasən, Bakı şəhərində marşrut xətlərinin 50 faizində, avtobusların isə 64 faizində nağdsız ödəmə sistemi tətbiq olunub. Yeni avtobuslarla gündəlik 600 mindən çox sənətinin daşınır. Sənətinin dəşinməsinin həyata keçirən sürücülərin hazırlanması və ixtisasının artırılması məqsədilə 5000-dən artıq sürücüyə təlim keçirilib. Dövlət tərəfindən nəqliyyatda sənətinin dəşinməsinə sahəsi-

nə dizəl yanacağına tarif artımına görə 4,3 milyon manat, pandemiya və davamlı fəaliyyətə görə isə 47,6 milyon manat maliyyə yardımı göstərilir.

Metro nəqliyyatında da mühüm işlər görülüb. 2021-2022-ci illərdə 2 yeni stansiya - "8 Noyabr" və "Xocasən" açılıb. Xətlərin cəmi uzunluğu 40,7 km-ə, xətlərin sayı 3-ə, stansiyaların sayı 27-yə çatdırılıb. Dövlət Proqramına görə yeraltı yollarının ümumi uzunluğu 119,1 km, stansiyalarının sayı isə 77-yə çatacaq. Son 5 ildə innovasiyalar baxımından sonuncu nəslə mənsub müasir tipli 100 vaqon, 20 qatar alınıb. Müasir infrastruktur və enerji təchizatının ən yeni standartlı 8 ədəd elektrik yarımstansiya qurulub. Yeni metro stansiyalarının tikintisinə investisiya qoyuluşundan başqa, son 4 ildə metroya ayrılan maliyyə yardımı 231 milyon manat təşkil edib.

Xüsusi olaraq qeyd olunmalıdır ki, tariflərə məhz daşıyıcı şirkətlərin müraciətləri əsasında baxılıb. Yeni bu, dövlətin deyil, bu sahədə fəaliyyət göstərən şirkətlərin təklifidir. Sənətinin dəşinməsinin xidmətinin tarifləri ilə bağlı sonuncu qərar 2018-ci ilin avqust ayında, yəni 5 il əvvəl qüvvəyə minib. Bu illər ərzində bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycanda da ehtiyat hissələrinin idxal qiymətinin artması, təmir xərcləri, avtomobillər üçün yağ və digər zəruri materiallar, daşımada istifadə olunan avtobusların keyfiyyətinin yüksək olması, yəni nəqliyyatın qiyməti və s. artması sənətinin dəşinməsinin maya dəyərində ciddi təsir edib. Həm metro-

orta qiymət 40 qəpikdən artıqdır. Maya dəyərində təsir edən daha bir məqam sənətinin sayının pandemiya əvvəlki dövrə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə azalmasıdır. Məsələn, pandemiya dövründə metroda bir sənətinin dəşinməsinin maya dəyəri 1 manat 53 qəpik (2020-ci il) və 1 manat 40 qəpik (2021) olub. Tarifin 30 qəpik olduğunu nəzərə alsaq, bu iki il ərzində metropolitenin nə qədər ziyanla işlədiyi aydın olur. İndinin özündə də sənətinin dəşinməsinin pandemiya əvvəlki dövrün göstəricilərinə dönmək mümkün olmayıb. Belə ki, 2022-ci il ərzində ictimai nəqliyyatdan istifadə edən sənətinin sayı pandemiya əvvəlki dövrün cəmi 62 faizini təşkil edib.

Tarif artımından sonra metro üzrə 20 milyon manat, avtobus nəqliyyatı ilə daşımalar üzrə isə 200 milyon manat əlavə vəsaitin yaranacağı gözlənilir. Tarif Şurasının iclasında təklif olunan tarif dəyişikliyi modelləri arasında sosialyönümlülük nəzərə alınıb. Dövlətin sosial siyasətinə uyğun olaraq ən optimal variant seçilib, sənətinin xidmət göstərən şirkət arasında maraqlar balanslaşdırılıb. Yeni tariflərlə gündəlik metrodan və ya şəhərdaxili marşrutlardan istifadə edən bir vətəndaşın payına düşən aylıq artım 4-6 manat təşkil edəcək. Yeni tarifin qəbulundan sonra belə Bakıda sənətinin dəşinməsinin tarifləri əksər MDB ölkələri ilə müqayisədə ən aşağı qiymət hesab olunur. Avropa ölkələrində isə nəqliyyatda tariflər Azərbaycandakı göstəricilərdən dəfələrlə yüksəkdir.

Azərbaycanda dağıdıcı zəlzələ gözlənilmir

Qurban Yetirmişli: "İsmayılıdakı təkanların İrandakı zəlzələ ilə heç bir əlaqəsi yoxdur"

Azərbaycanda zəlzələ baş verib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası nəzdində Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi xəbər verir ki, yeraltı təkanlar yerli vaxtla saat 06:54-də İsmayılı stansiyasından 20 km şimalda, İsmayılı rayonunda qeydə alınıb. Zəlzələnin maqnitudası 3,8-ə bərabər olub.

Qeyd edək ki, zəlzələnin ocağı 13 kilometr dərinlikdə yerləşib və hiss olunmayıb.

Hadisənin yaşayış məntəqəsindən uzaqda yerləşən dağlarda baş verdiyini deyən AMEA nəzdində Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin Baş direktoru, geologiya-mineralogiya elmləri doktoru Qurban Yetirmişli "Şərq"ə bildirib ki, srağagün sutka ərzində 24 təkan qeydə alınıb:

"Bunlar müxtəlif texnogen bölgələrdə baş verib. Aralarında ən güclüsü isə İsmayılıda baş verəndir. Ümumiyyətlə isə qorxulu heç bir şey gözlənilmir. Çünki Azərbaycanın elə bir seysmogen bölgəsi yoxdur ki, orada yaxın günlərdə dağıdıcı zəlzələ olsun. Şənbə günü Xoyda baş verən zəlzələ isə çox güclü idi. Bu təkanın gücü 8 baldan artıq təxmin edilir. Naxçıvanda isə birinci təkan yaşayış məntəqəsindən 108 km aralıda

baş verdi. Naxçıvanın yaşayış və sərhəd məntəqələri zəlzələni 5 bal, qalan əraziləri isə 3 bal gücündə hiss etmişdi. Bunun Azərbaycanın olacaq zəlzələ ocaqlarını oyadacağına isə ehtimal edilmir. Digər tərəfdən İsmayılıdakı təkanların İrandakı zəlzələ ilə heç bir əlaqəsi yoxdur".

Nihat

Daha əhali banklarda əmanətlərini saxlamayacaq

Güzeştlərin ləğvindən sonra insanlar vəsaitlərini daha çox daşınmaz əmlaka yönəldəcəklər

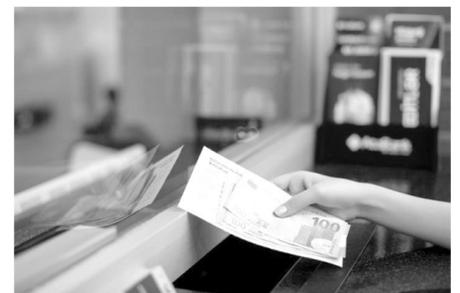
2023-cü il fevralın 1-dən, yeni gələn aydan əhalinin banklarda yerləşdirdiyi əmanətlər üzrə faizlərdən gəlir vergisinin tutulmasına qoyulan moratoriumun vaxtı bitir.

Əmanətçilər və bank rəhbərliyi verginin tutulmasına qoyulan qadağa müddətinin uzadılmasını istəyir. Vergi mütəxəssisləri isə müəyyən həcmdə yuxarı olan depozitlər üzrə faizlərdən gəlir vergisinin tutulmasının tərəfdarıdır.

İqtisadçı-ekspertlər də sözügedən qərarın əmanət bazarında, ümumilikdə bank sektorunda gərginlik yaradacağını düşünürlər. Ehtimala görə, bir tərəfdən istehlak kreditləşməsinin məhdudlaşdırılması bankların gəlirləri azaldacaq, digər tərəfdən vergi tətbiqinə görə əmanətlərin azalması onları əsas mənbədən məhrum edəcək. Bank sektorunun çətinə düşməsi ölkə iqtisadiyyatına mənfi təsiri göstərə bilər.

İqtisadçı-ekspert Eldəniz Əmirov isə hesab edir ki, güzeşt uzadılmasa, depozitlər azalar və əvəzində daşınmaz əmlak bazarında bahalaşma ola bilər. Bu barədə "Şərq"ə açıqlama verən iqtisadçı deyib ki, vaxtı bitən vergi güzeştinin olduğu maddə (102.1.22) bir az uzundur. Ham o, emitet, dividend, diskont kimi sadə vətəndaşın anlamayacağı terminlərlə zəngindir. Ona görə də bunu sadə insanların anlayacağı dildə ifadə etsək, bu maddəyə görə, insanların banklara qoyduqları depozitlərdən əldə etdiyi illik faiz gəlirləri 7 il müddətinə vergidən azad edilir.

Bu güzeşt 2016-cı ildə qəbul edilib. Səbəb isə həmin il bir çox güzeştlərin edilməsinə zərurət yaranan devalvasiya idi: "2015-ci ildə

olan devalvasiyanın iqtisadiyyata dağıdıcı təsiri azaltmaq üçün bir sıra tədbirlər görüldü ki, bunlardan da biri depozitlərdən gələn faiz gəlirlərinin vergidən azad edilməsi oldu. Amma bunun da bu gün vaxtı bitir. Sözügedən güzeşt insanların banklara depozit yatırmalarının həcmi artırıldı. Yeddi il ərzində fiziki şəxslərin 8,8 milyard manat əmanəti 33 faizdən çox artaraq 11,7 milyard manata qaldı.

Bu güzeştin bitməsi geri effektlər yarada bilər, əmanət həcmələrinin azalmasına gətirib çıxara bilər. Bankların təqdim etdiyi depozit faizlərinin onsuz da inflyasiya yeyir. Digər tərəfdən də güzeştin aradan qalxması ilə insanların öz əmanətlərini daşınmaz əmlaka yönəldəcəkləri daha real görünür. Çünki bankların təklif etdiyi faizlər qarşılaşdığı inflyasiya + vergi daşınmaz əmlakı daha səmərəli yatırım istinadına çevirir. Bu isə tələbin artması fonunda daşınmaz əmlak bazarında qiymət artımlarını mart-aprel aylarına doğru hiss etməyə başlayacaq".

Şəymən

Türkiyə öz tezislərini yazır

Ankara Fransanın rəqibləri ilə əməkdaşlıq formatı qurmaqla Afrikada öz izlərini getdikcə genişləndirəcək

"Fransanın Afrikadakı müstəmləkəçilik siyasəti 1960-cı illərin əvvəllərində sona çatdı, Paris keçmiş mülkləri üzərində təsirini davam etdirir".

Bu sözləri yavani ekspə Aqşin Kərimov deyib. Ekspert bildirib ki, Fransa həm öz maraqlarına xidmət etmək üçün, həm də keçmiş müstəmləkə sənətkarlığı irsi ilə əlaqədar olaraq Frankofoniya Afrikasında hegemon mövqə tutmağa və bu zolağı prestijli qala kimi saxlamağa cəhd edir: "Təbii ki, Fransa Afrikada inhisara malik deyil, onun kolonial irsi regionda rəqəbat mühitini şiddətləndirdiyindən qitədə Rusiya, ABŞ, Böyük Britaniya, Çin, Türkiyə kimi oyunçuların da maraqları genişlənir. Hərə öz məntəqi ilə regionda hakimiyyət kürsüsünə çıxmağı hədəfləyir. Ümumi planda isə bu, Fransanın müstəmləkəçilik irsini tamamilə aradan qaldırmaq kimi bir missiya formasında canlanır. Prosesdə Çinin də rolundan istifadə edilir. Bu fikri ona görə səsləndiririk ki, Fransanın kolonial məntəqi global arenada zədələnin və Parisin xətlərini qıran ABŞ ilə Böyük Britaniya ikililəsidir. Bu mənada Afrikadan da

Fransanın sıxışdırılıb çıxarılması qarşıda dayanacaq məqsədlər seriyasıdır və Vaşinqtonla London gizli şəkildə digər dövlətləri öz tərəflərinə çəkirlər. ABŞ, Britaniya, Rusiya, Çin kimi aktorların son məqsədi, təbii ki, Afrikani ağ günə çıxarmaq deyil. Onlar, sadəcə olaraq, təbii sərvətlərin talanması prosesində Fransanın pay almasına qarşıdırlar. Bu, Fransanın hegemonluq iddialarının Afrika səhnəsindəki arzularını qarşısında real maneələrdəndir".

A.Kərimov qeyd edib ki, Türkiyə də Fransaya qarşı qurulan beynəlxalq lövhəyə öz tezislərini yazmaqda ısrarlıdır: "Paris Ankaranın maraqlarına meydan oxumaq tərzini tərgitmir. Türkiyənin Afrikada

maraqlarını böyütmək prinsipi istismar etmək, çapıb-talamaq meyalarına söykənmir. Türkiyənin Afrika regionu üzrə inşa edilən siyasəti əsasən dördöçlü fəzadadır. Ankara diplomatiya-siyasət, iqtisadiyyat, mədəniyyət, təhsil alətləri ilə "qara qitə"dəki strateji maraqlarını qoruyur. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bilecik vilayətində gənclərlə görüşü zamanı Fransanın Afrikadakı ekspansiya siyasətinə qarşı çıxış etməsi həmin fona işiq tutur. Ərdoğan çıxışında Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun dövlət başçısı postuna layiq olmadığını göstərdi. Fransanın beynəlxalq arenada, o cümlədən Afrikada etibarını itirdiyini söylədi. Türkiyənin Afrika üzrə siyasəti tarixi əsaslara söykənir. Amma Ankara bunu müstəmləkəçiliyə, köləliyə qarşı mübarizə üsuluna çevirir. Türkiyə seçdiyi formata görə Afrikada nüfuz qazanır. Ankara başqa oyunçulardan fərqli olaraq diktaturalara maliyyə yardımlarını, gizli silah tədarüklərini və bölücü siyasəti dəstəkləyir. Bu baxımdan Türkiyə regionda iştirak edən və özlərini Afrikanın himayədarı elan edən dövlətlərlə müqayisədə daha böyük hörmət qazanır. Bu vəziyyətdə Afrikada Türkiyənin iqtisadi potensialına böyük faydalar gətirir. Türkiyə Afrika qitəsində dinamik xarici siyasətini və tətbiq etdiyi çoxöçlü alətləri Fransanın sıxışdırılması prosesinə töhfə kimi inkişaf etdirəcək. Bu mənada Türkiyə Fransanın rəqibləri ilə əməkdaşlıq formatı qurmaqla Afrikada öz izlərini getdikcə genişləndirəcək. Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxışında ki "Fransa akkordu" Türkiyənin dövlət siyasətinin perspektivləri üçün yol xəritəsi olacaq".

İsmayıl

Komando bölmələrində məşqlər!

Qüvvələrimiz antiterror əməliyyatlarına hər an hazırdır

Quru Qoşunlarının 2023-cü il üçün döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq Əməliyyat (Komando) bölmələrində taktiki-xüsusi məşqlər davam etdirilir.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Komandolar keşfiyyət cığırının açılması, maneələr zolağından keçid və digər fəaliyyətləri real döyüş şəraitində məşq edirlər. Həmçinin sığınacaqlarda və yaşayış məntəqələrində müqavimət göstərən şərti düşmənin tərxiat-diversiya qrupunun mühasirəyə alınması və zərərsizləşdirilməsi üzrə tapşırıqlar uğurla icra olunur.

Qeyd edək ki, əməliyyat (Komando) bölmələri ilə keçirilən məşqlərdə əsas diqqət hərbi qulluqçuların fərdi bacarıqlarının daha da yüksəldilməsi, eləcə də döyüş vərdişlərinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilib.

Yeni yaradılan komanda hissələrinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr (XTQ) üçün kadr potensialı formalaşdırıldığını söyləyən hərbi ekspert Ədalət Verdiyev "Şərq"ə bildirib ki, keçirilən təlimlər Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın səbrinin tükənməsi barəsində verdiyi bəyanatların davamı kimi dəyərləndirilməlidir: "Komanda hissələri ilə XTQ arasında fərq var. Komanda birlikləri Quru Qoşunlarının döyüş

potensialını artırmaq məqsədilə yaradılıb.

XTQ isə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyinin birbaşa tabeliyindədir. Onlar Ali Baş Komandanın və Müdafiə Nazirliyinin maraqlarında olan strateji vəzifələri yerinə yetirirlər.

Azərbaycan tərəfi təlimlərdə icra olunan tapşırıqları yerinə yetirməklə yaxın zamanlarda rusların müvəqqəti nəzarəti altında olan ərazilərindən erməni silahlı dəstələrini zərərsizləşdirmək üzrə əməliyyat keçirməyə hazır olduqlarını nümayiş etdirir.

Bunu həm Ermənistan, həm də sülhməramlı kontingentin komandanlığına Qarabağ ərazisindəki erməni yaraqlarının zərərsizləşdirilməsi üçün əməliyyatların keçiriləcəyinə dair mesaj hesab etmək olar".

Nihat

İranda casus şəbəkəsinə qarşı əməliyyatlar başladı

Bakıda və respublikanın digər bölgələrində 7 nəfər şübhəli şəxs qismində tutulub

Azər Həsərət: "İranda səfirliyinin dostları" kimi işləmək şübhə doğurmaya bilməz. Jurnalist hansısa səfirliyin dostu ola bilməz"

Azərbaycanda İranda casus şəbəkəsinə qarşı xüsusi əməliyyat keçirilib. Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) tərəfindən əməliyyat keçirilən məkanlar arasında "SalamNews" informasiya agentliyi və "Interaz" da olub. Xüsusi əməliyyat tədbirləri nəticəsində Bakıda və respublikanın digər bölgələrində 7 nəfər şübhəli şəxs qismində tutulub.

Bu informasiya resurslarının İrana bağlı olduğu, molla rejiminin təbliğatını apardığı bəllidir. Ekspertlərin fikrincə, iki media resursunu İranda informasiya şəbəkəsindəki digər resurs və platformalardan fərqləndirən bir neçə məqam var. Məsələn, adı çəkilən saytlar xəbər siyasətində açıq və radikal xətdən istifadə etmir. İran rejiminin xeyrinə təbliğat gündəlik xəbərlər üzərindən həyata keçirilir. Eyni zamanda İrana bağlı hansısa neqativ informasiyalar gündəmə gəldikdə, ictimai rəyə pozitiv informasiyalar ötürülür. Qeyd olunur ki, hər iki media resursunun İran rejiminə bağlılığını təkcə informasiya siyasəti yox, həm də maliyyə mənbələri də təsdiq edir. Məlumat üçün bildirik ki, "InterazTV" 2002-ci ildə Moskvada təsis olunub. İlk təsisçi və prezidentini mərhum jurnalist Saleh Xudiyevdir və yarandığı vaxt əsas hədəfi Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərini

təbliği olub. Lakin məlumatlara görə, sonradan İran rejimi kanalı ələ keçirib. Kanalda molla rejiminin ideoloji xəttinə uyğun dini verilişlər yayımlanır, xəbərlər həm bölgədə, həm dünyada rəsmi Tehranın mövqeyinə uyğun tirajlanır. Məlumatlara görə, İran rejimi kanalı ələ keçirdikdən sonra maliyyəyəşmə və nəzarət işini Hacı Mətləb Bağirov adlı şəxs həyata keçirib. Əslən Cəlilabad rayonundan olan Mətləb Bağirov Qumda təhsil alıb. Daha sonra Moskvada biznes qurub, əsasən Rusiyada yaşasa da, İrana intensiv səfərlər edir və Qum şəhərində dini mövzularda tələbələrə mövzələr oxuyur. O cümlədən, onun Tale Bağırzadə və dəstəsi ilə sıx əlaqələrinin olduğu deyilir. Sosial şəbəkə platformalarında çıxışlar edən M. Bağirov İran rejiminin əsas təbliğatçılarındadır. Faktlar təsdiq edir ki, İran rejiminin Azərbaycanda əsas təbliğatçısı olan media resursları hələ də qalmaqdadır. Bu arada "Xalq Cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyliyin məqaləsində bildirilib ki, "İran" adlanan ölkənin kütləvi təbliğat vasitələrində istinadla feyk xəbərlər, təxribat xarakterli məlumatlar yayımlanır. Ekspert deyib ki, bezi saytlar molla rejiminin sosial platformalardakı casus şəbəkəsinin yaydığı feyk xəbərlərini, təxribat xarakterli mə-

matların qarşısını almaq əvəzinə, Tehranın təbliğat-təxribat kontentlərinə istinad edir: "İran adlanan ölkənin Azərbaycandakı səfirliyinin ölkəmizdəki media resursları ilə daim əlaqədə olmaq üçün yaratdığı vatsap qrupu var. Yanılmırsa, "İran səfirliyinin dostları" adlanır. Terror aksiyasından sonra bəzi həmkarlarımız bu qrupu tərk edib, amma hələ də 60-dan çox media resursunun təmsilçisi "İran səfirliyinin dostu" olmaqda davam edirlər. Onlara qaniçən molla rejiminin hakimiyyəti qəsb etdiyi günün ildönümü ilə bağlı keçiriləcək tədbirə dəvətnamələr də göndərilib və məmnuniyyətlə qəbul edilib". Baş redaktor qeyd edib ki, molla rejiminin Azərbaycan mediasındakı və sosial platformalardakı "azərbaycanlı" şəbəkəsi ilə bağlı ciddi araşdırma aparılmalıdır. İranın ideoloji zəhərini ölkə mediasının "qan damarlarından" çəkiş çıxarmaq lazımdır".

Mətləb Şurasının İdarə Heyətinin üzvü, tanınmış jurnalist Azər Həsərət "Şərq"ə deyib ki, Azərbaycanda İranın təbliğat maşınına çevrilmiş, ruhunu satmış xeyli sayda insan var. Onun sözlərinə görə, belə şəxslərin çoxu ictimai rəyde, göz önündədir: "Azərbaycanı İranın ayağına vermək üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Təsəvvür edin, həmin adamlar Azərbaycan vətəndaşıdır, amma İran üçün işləyirlər. Çünki fars-molla rejiminin təbliğat aləti kimi istifadə olunmalarına razılıq veriblər. Könüllü şəkildə təbliğat vasitəsinə çevriliblər. İndi baş verən hadisələr fonunda bu məsələnin ictimailəşdirilməsi tam yerinə düşür. Əlbəttə, informasiya almaq baxımından bir sıra həmkarlarımızın bu və ya digər şəkildə səfirliklərlə işləməsi normaldır. Bunu qəbul edirik. Amma "İranda səfirliyinin dostları" kimi işləmək şübhə doğurmaya bilməz. Jurnalist hansısa səfirliyin dostu ola bilməz. Ünsiyyətin ola bilər, lakin "səfirliyin dostu" başqa söhbətdir. Tutaq ki, bilməyiblər, fərqi olmayıb. Bəs son günlər yaşananlardan sonra niyə yenə də "İranda səfirliyinin dostu" olaraq qalıblar?! Hansı dostluqdan söhbət gedə bilər? Azərbaycan səfirliyinə hücum olub və bütün faktlar, təhliklər göstərir ki, bunun arxasında İran dövləti olub. Bu məsələdə həyəcan təbii çalanlar haqlıdır. Həmkarlarımız bunun üzərinə getməklə doğru edirlər".

İsmayıl Qocayev

Qarabağda özünü "dövlət naziri" elan etmiş milyarder Ruben Vardanyan torpaqlarımızdakı ermənilərə müharibəyə hazır olmalarını söyləyib. Vardanyan Laçın yolundakı aksiya ilə bağlı ermənilərə mart-aprel ayınadək dözməyi tövsiyə edib və həmin tarixdən sonra problemin olmayacağını bildirib.

Hərbi münaqişəni istisna etməyən Vardanyan döyüşməyin qaçılmaz və vacib olduğunu deyib. Lakin separatçı Araik Arut-

Savaş səsləri eşidilir...

Arutyunyan kimi Vardanyan da Azərbaycanın gücünün fərqiindədir

yunyan Qarabağdakı ermənilərə qapalı görüşü zamanı Vardanyanın fikirlərini təkrar edib. O deyib ki, hazırda Qarabağda Ermənistan daha çox silah olsa da, biz mümkün qədər müharibədən qaçmalı və Azərbaycanla dialoq yoluna getməliyik, əks halda müharibə Qarabağın və Qarabağ sakinlərinin sonu ola-

Vardanyan da Azərbaycanın gücünün fərqiindədir. Sadəcə olaraq ermənilərə boş vədlər verməklə öz mövcudluğunu qoruyub saxlamağa çalışır: "Lakin anlamır ki, belə fəaliyyətin sonu antiteror əməliyyatdır. Müharibə az-çox eyni səviyyəli qüvvələrin qarşıdurmasıdır. Azərbaycan Ordusu özündən dəfələrlə

zəif olan bir quldur dəstəsinə qarşı ancaq kiçik antiteror əməliyyatı keçirə bilər. Belə bir əməliyyat isə bütün separatçıların sonu deməkdir. Bunu Araiklə yanaşı, Vardanyan da gözəl bilir. Vaxt var idi, Arutyunyan da Vardanyan kimi başından böyük danışırdı. Araikin "Qarabağda Ermənistan daha çox silah var" sözü həqiqəti əks etdirməyə də, çox ciddi nüanslardan xəbər verir. Deməli, müharibədən ötn müddət ərzində separatçılar fasiləsiz silahlandırılıb. Bu silahlanma da Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdiyi Laçın yolu vasitəsilə həyata keçirilib. Ruslar ermənilərin silahlanmasına göz yumublar, buna şərait yaradıblar. Azərbaycan tərəfi bölgədə baş verənlərin fərqiindədir və Laçın yolunda davam edən aksiya bundan xəbər verir. Hesab edirəm ki, Laçın yolu ilə yanaşı, digər gizli yollar da tamamilə nəzarətə götürülməlidir. Ermənistan Qarabağda quş belə uçmamalıdır".

İsmayıl Qocayev

"Sadəcə olaraq ermənilərə boş vədlər verməklə öz mövcudluğunu qoruyub saxlamağa çalışır"

di nüanslardan xəbər verir. Deməli, müharibədən ötn müddət ərzində separatçılar fasiləsiz silahlandırılıb. Bu silahlanma da Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdiyi Laçın yolu vasitəsilə həyata keçirilib. Ruslar ermənilərin silahlanmasına göz yumublar, buna şərait yaradıblar. Azərbaycan tərəfi bölgədə baş verənlərin fərqiindədir və Laçın yolunda davam edən aksiya bundan xəbər verir. Hesab edirəm ki, Laçın yolu ilə yanaşı, digər gizli yollar da tamamilə nəzarətə götürülməlidir. Ermənistan Qarabağda quş belə uçmamalıdır".

İsmayıl Qocayev

baxımından yaxşı mənərə yaratdır. Hesab edirəm ki, hər hansı səbəbdən olursa-olsun, dövlətin də bir prinsipial mövqeyi olmalıdır. Siyasət yürütmək xatirinə işğalçı ölkəyə hər hansı dəstəyin yolverilməz olduğu qənaətinə deyim. Amma bu, böyük siyasətdir və dövlətlər ilk növbədə öz maraqlarından çıxış edirlər".

A.Qasımov bəyan edib ki, Ankaranın Kremlə əlaqələ-

Regionda stabilliyin olması önəmlidir

Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi siyasi baxımdan doğru qərar kimi görünür

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rusiyalı həmkarı Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında telefon danışığı olub. Dövlət başçıları arasında ticarət-iqtisadi, ilk növbədə enerji sektorunda əlaqələrin daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib.

Türkiyədə regional qaz qovşağının yaradılması və "Akku-yu" AES-in tikintisi kimi strateji əhəmiyyətli birgə layihələrin həyata keçirilməsinin prioritet əhəmiyyəti qeyd edilib. Həmçinin Ukrayna ətrafında vəziyyətə toxunulub. Rusiya tərəfindən Qərbi dövlətlərinin Kiyev rejimini silah və hərbi texnika ilə təchiz edən, əməliyyat məlumatı və hədəf təyinatı ilə təmin edən destruktiv rolunu vurğulanıb. Ərdoğanın münaqişənin siyasi həlli üçün Türkiyənin vasitəçiliyinə hazır olması fonunda Vladimir Putin Rusiyanın ciddi dialoqa açıq olduğunu bir daha təsdiqləyib. Amma bir şərt irəli sürüüb ki, Kiyev hakimiyyəti məlum və dəfələrlə səsləndirilən tələblərə əməl etsin və yeni ərazilərə bağlı real-lıqları nəzərə alsın. Tərəflər

Suriyadakı böhranın nizamlanması perspektivlərinə də diqqət yetirib. 2022-ci ilin dekabrında Rusiya, Türkiyə və Suriyanın kaşfiyyət xidmətləri rəhbərlərinin iştirakı ilə Moskvada keçirilən müdafiə nazirlərinin görüşünə müsbət qiymət verilib. Putin və Ərdoğan müxtəlif səviyyələrdə təmasların davam etdirilməsi barədə razılığa gəliblər.

Politoloq Azər Qasımov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Türkiyə-Rusiya münasibətləri yeni dünya düzənində məcburi şəkildə strateji hal alır. Analitik qeyd edib ki, qarşılıqlı etimad mühtininin formalaşması Qərbin hər iki ölkəyə müxtəlif səbəblərdən olan təzyiqinin səbəbi kimi xarakterizə olunmalıdır: "Bu, iqtisadi, enerji dağıyıcıları baxımından, istərsə də siyasi tərəfdən iki ölkənin bir-birlərinə yaxınlaşmasını məcburi edir. Bir sözlə, tərəflər bir-birlərinə möhtacdır. Təbii ki, bu yaxınlaşma müəyyən məsələlərdə haqlı olaraq narazılıqla qarşılanır. Türkiyənin işğalçı fəaliyyəti ilə məşğul olan Rusiyaya iqtisadi dəstəyi

rindəki yaxınlığın region üçün həlledici məqamlarda dividendlər gətirdiyi reallığı da inkar etmək olmaz: "Məsələ ondadır ki, Rusiya ərazicə böyük dövlətdir. Bəli, məhz ərazicə, eyni zamanda böyük təbii ehtiyatları malik ölkədir. Onun ərazisinin bir ucunda müharibə gəlməsi digər tərəfdəki qonşularını narahat etməyə bilər. Məsələn, bizim region kimi. Rusiyanın bir ucunda nə işlə məşğul olmasından asılı olmayaraq, bizim regionda stabilliyin olması faktı da reallıqdır. Bu baxımdan, Türkiyənin Azərbaycanla olan xüsusi əlaqələrini nəzərə alaraq Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi siyasi baxımdan doğru qərar kimi görünür. Beynəlxalq siyasi proseslərin çətin və həlledici anında region ölkələrinin hər birinin istəyinə uyğun gəlir. Təbii ki, regionun üz qərarları Ermənistan və İran xaric olmaqla. Bu iki ölkənin yürütdüyü yaramaz siyasətin nəhayətə də öz başlarını yeyəcəyi gün artıq yaxınlaşır".

İsmayıl Qocayev

Ermənistan faktlardan qaça bilməz

Ümid edək ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində ermənilərin Azərbaycanın ekologiyasına vurduğu ziyanı qiymət veriləcək

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində Ermənistanın Qarabağda qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın ekologiyasına vurduğu böyük ziyanı açıq şəkildə nümayiş etdirib.

Bu barədə Azərbaycanın Niderland Krallığındakı səfiri Rəhman Mustafayev tviter hesabında yazıb. O qeyd edib ki, Laçın yolunun bağlanmasını sübut edən real faktlar yoxdur. Onun sözlərinə görə, Ermənistan Azərbaycandan fərqli olaraq, vəziyyəti yaxşılaşdırmaq üçün dialoqa can atır.

Qeyd olunub ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Azərbaycanın Ermənistanla qarşı işi üzrə dinləmələr keçirib. Dinləmələr Azərbaycanın 3 yanvar 2023-cü ildə Ermənistanla müvəqqəti tədbirlərin təyin edilməsi ilə bağlı müraciətinə həsr olunub.

Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri, hüquq müdafiəçisi Çingiz Qənzadə "Şərq"ə deyib ki, rəsmi açıqlamalara görə, Azərbaycan Vyana Konvensiyasını rəhbər tutaraq Ermənistan dövlətinə beynəlxalq arbitraja verib. Ekspertin sözlərinə görə, bu addım Bern Konvensiyasına uyğun atılıb: "18 yanvar 2023-cü ildən bu prosedur başlayıb. Bern Konvensiyasına görə, Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərdə ətraf mühitə və biomüxtəlifliyə geniş miqyasda ziyan dəydiyi üçün Ermənistanın məsuliyyəti cəlb edilməsini istəyir. Bir məqamı qeyd edim ki, bu prosedur birdən-birə başlanmayıb. Bundan ötrü öncədən ciddi araşdırmalar aparılmalı, əldə kifayət qədər faktlar olmalı və həmin faktlar düzgün qiymətləndirilməli-

dir. Həmçinin beynəlxalq səviyyəli mütəxəssislər regiona dəvət olunmalıdır. Torpaqlarımıza vurulmuş zərər, törədilmiş vandallaq, təbiətə dəymiş ziyan tam dəqiqliyi ilə hesablanmalı və bundan sonra beynəlxalq arbitraja çıxarılmalıdır. Bu mərhələyədək iş prosesi müəyyən prosedurlardan keçməlidir. Bu, bir ilkdir. Sual olunurdu ki, dəymiş zərərin hesablanması, Ermənistanın təminatın tələb olunması məsələsi nə yerdədir? Hələlik işğal dövründə ərazilərimizdə təbiətə və ətraf mühitə vurulmuş ziyanla bağlı ilk iddianı qaldırmışıq. Gələcəkdə işğal zamanı Azərbaycan dövlətinin və vətəndaşlarımızın mülkiyyətinə vurulmuş zərər, eyni zamanda sahibkarlıq subyektlərinə dəymiş ziyanla bağlı iddialarla çıxış etmək hüququnu da özümüzə saxlayırıq. Məndə olan məlumata görə, bu istiqamətdə də beynəlxalq təcrübəsi olan təşkilatların Azərbaycanla əməkdaşlıq etməsi, birlikdə iş aparılması reallaşır".

Ç. Qənzadə vurğulayıb ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində ermənilərin Azərbaycanın ekologiyasına vurduğu ziyanın

açıq şəkildə nümayişi keçirilib: "Ermənistan bu faktlardan qaça bilməz. Digər dinləmələrdə Laçın yolunun bağlanması ilə faktların olmadığını Azərbaycan tərəfi kifayət qədər nümayiş etdirib. Foto və videogörüntülər təqdim olunub. Laçın yolunun humanitar məqsədlər üçün tam açıq olduğu beynəlxalq təşkilatlara və digər rəsmilərin diqqətinə çatdırılıb. Ermənilərin cəfəng iddialarının öz əksini tapmaması və Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin prosedur qaydada işə başlanması göstərir ki, Azərbaycan tərəfi bu məsələdə ısrarlıdır. Məlumdur ki, ərazilərimizdəki yeraltı və yerüstü sərvətlərin talan edilməsində xarici şirkətlər iştirak ediblər. Ermənistan tərəfinin məhkəmələ təzyiq etmək üçün fəaliyyət göstərəcəyi şübhəsizdir. Ancaq ümid edirik ki, Azərbaycan tərəfini təmsil edən hüquqşünaslar təqdim edilən faktları müdafiə etmək imkanlarını ortaya qoyacaqlar və Bern Konvensiyasına uyğun olaraq qətnamənin qəbul olunmasına nail olacaqlar".

İsmayıl Qocayev

Yurda qayıdı

deportasiyalara, soyqırımlara məruz qalaraq həmin coğrafiyalardan zorla köçürülüb. Azərbaycan xalqı ötən əsrdə dörd dəfə deportasiyaya məruz qalıb. Ardıcıl olaraq, 1905-ci, 1918-20-ci, 1948-53-cü, 1988-1992-ci illərdə azərbaycanlılar məcburi şəkildə öz yurdlarından köçürülüb. Proses zamanı qoca, uşaq və qadınlar da daxil olmaqla 140 min insan erməni

Tarixçi-alim, professor Firdovsiyə Əhmədova "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, indiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların öz doğma yurdlarına qayıtması onların təbii haqqıdır. Alim vurğulayıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən və torpaqlarımızın əksər hissəsinin işğaldan azad edilməsindən sonra bu məsələnin gündəmə gəlməsi qanunauyğundur: "Qarabağ ətrafında münəcişə başlanan zaman prosesin ilk qurbanları həmin dövrdə Ermənistan SSRİ-də yaşayan azərbaycanlılar oldu. Soydaşlarımız öz torpaqlarından qısa müddətdə, kütləvi surətdə, faciələrlə müşayiət olunan bir proseslə deportasiyaya məruz qaldılar. Bəzi yerlərdə qət-

"İlk qayıdı Zəngəzur və Göyçədən başlamalıdır"

Firdovsiyə Əhmədova: "Azərbaycanlılar İrəvan şəhəri də daxil olmaqla həmin torpaqların hər qarışında yaşayıblar və zamanla bütün ərazilərə qayıdı reallaşmalıdır"

Dekabrın 24-də Prezident İlham Əliyev Qərbi Azərbaycanlılar İcmasının bir qrup nümayəndəsi ilə görüşündə Qayıdı Konsepsiyasının hazırlanması vəzifəsi qarşıya qoyulmuşdu. Ötən bir ay müddətində Konsepsiyanın əsas müddəaları hazırlanaraq yekun sənəd kimi təsdiqləndi. Konsepsiya, əslində, bir çərçivə sənədidir. Yanvarın 25-də Müşahidə Şurasının təsdiqindən sonra Konsepsiya İcmasının əsas sənədlərindən birinə çevrilib. Burada son 200 ildə Qərbi Azərbaycandan qovulmuş soydaşlarımızın tarixi torpaqlarına qayıtması prosesində icmanın fəaliyyətinin ümumi prinsipləri öz əksini tapıb.

Konsepsiyada öz əksini tapan məqamlardan biri insanlarımızın öz kəndinə, rayonuna, 1988-ci ilə qədər yaşadığı ərazilərə köçürülməsi istəyi ilə bağlıdır. Burada incə məqam ondan ibarətdir ki, 1988-ci ilə qədər həmin soydaşlarımız demək olar bütün Qərbi Azərbaycan boyu yaşayıblar. İlk mərhələdə o insanları bütün Qərbi Azərbaycan, indiki Ermənistan ərazisi boyu köçürülməsi təbii ki, xoşagəlməz nəticələr verə bilər. Ona görə də əsas hədəf insanların ilk mərhələdə daha təhlükəsiz bölgələrə köçürülməsi olacaqdır. Yəni söhbət Qərbi Zəngəzur, Dərələyəz, Göyçə mahalı və Qaraqoyunlu dərəsindən gedir. Soydaşlarımızın ilk mərhələdə həmin ərazilərə köçürülməsi daha təhlükəsiz, zamanətli və təminatlı olar. İcma rəhbərliyi hesab edir ki, Qərbi Azərbaycana qayıdı üçün həm beynəlxalq zəmanət, həm də Ermənistan dövlətinin təminatı lazımdır. Sonuncu deportasiya zamanı o ərazilərdən qovulmuş soydaşlarımızın əksəriyyətinin bölgələrdəki evi, əmlakı, mülki əvəzi ödənilmədən əllərindən alınıb. Ona görə Qərbi Azərbaycana Qayıdı Konsepsiyasında həmin soydaşlarımızın mülkiyyət hüququnun bərpası məsələsi qoyulub. Eyni zamanda onların torpaq sahələrinin icmalara qaytarılması məsələsi konsepsiyada öz əksini tapıb. Həmçinin soydaşlarımızın köçürülməsi ərazilərin toponimlərinin geri qaytarılması, Azərbaycan adlarının bərpası məsələsi də Qayıdı Konsepsiyasında yer alıb. Vurğulamaq lazımdır ki, son 200 ildə soydaşlarımız etnik təmizləmələrə,

vəhşiliyinin qurbanı olub. Təkcə 1988-1992-ci illərin deportasiyasında məcburi köçürülən azərbaycanlıların sayı 300 minə yaxın olub. Statistik və arxiv sənədlərində təsdiq olunduğuna görə, bu proses nəticəsində indiki Ermənistan ərazisində yaşayan bir milyon beş yüz mindən çox azərbaycanlı tarixi torpaqlarından qovulub. Azərbaycanlılar qovulduqdan sonra bu ərazilərdəki Azərbaycan izləri ermənilər tərəfindən tamamilə silinib,

"Hesab edirəm ki, qardaş Türkiyə prosesdə etibarlı dövlət kimi qarant rolunu oynaya bilər"

məhv edilib. Toponimlərimiz dəyişdirilib, abidələrimiz saxtalaşdırılıb. 940 yaşayış məntəqəsindən 698-nin adı Ermənistan Ali Sovetinin qərarı ilə dəyişdirilərək erməni adları ilə əvəz olunub. Ancaq ermənilər bununla da kifayətlənməyib. Ümumilikdə, indiki Ermənistan ərazisində yaşamış azərbaycanlıların deportasiya tarixi 1820-1988-ci illik bir dövrə ehatə edir. Azərbaycanlıların indiki Ermənistan ərazisindəki tarixi torpaqlarından qaçqınlıq məhrumiyyətləri nəinki Azərbaycanda, eləcə də Ermənistanın özündə və başqa ölkələrdə çap olunmuş kitablarda da kifayət qədər əksini tapıb.

Bir məqamı da qeyd edək ki, Qərbi Azərbaycandan deportasiya olunan soydaşlarımızın siyahıya alınma prosesi aparılır. Proses 1988-91-ci illərdə çıxarılanlar üzərindən həyata keçirilir. Çünki xronologiya baxımından ən sonuncu deportasiya (1988-91-ci illər) ən yaxın zamandır. Bu tarixdə deportasiya olunan soydaşlarımızın əksəriyyəti həyatda və əllərində pasportları, Ermənistan SSR-də təhsil aldıqlarına dair, eləcə də mülkiyyətləri ilə bağlı sənədlər var. Hazırda həmin dövrdə azərbaycanlıların yaşadığı 300 yaşayış məntəqəsindən 150-dən çoxunun əhalisi siyahıya alınıb və bu istiqamətdə iş davam etdirilir. Proses yekunlaşandan sonra digər illərdə zərər görenlərin və onların varislərinin qeydiyyatı aparılacaq.

İsmayıl Qocayev

Hüquq-mühafizə orqanları hərəkətə keçməlidir

Xain əllər və dillər vaxtında kəsilməlidir

Azərbaycanın cənub qonşusu olan İrəvan zaman-zaman konfliktlər yaşayır. Bir çox hallarda İrəvan ölkəmizə qarşı təxribatları, bu dövlətin maliyyələşdirdiyi və xüsusi xidmət orqanları tərəfindən idarə olunan şəxslərin həyata keçirdiyi müxtəlif qanunsuz addımların şahidi oluruq.

Yanvarın 27-də Azərbaycanın İrəvanda səfirliyinə terror hücumu oldu. "Kalaşnikov" markalı avtomatla silahlanan şəxs mühafizə postunu yararaq, mühafizə xidmətinin reisi Orxan Əsgərovu qətlə yetirdi.

Terrorçu səfirliyin əməkdaşları tərəfindən saxlanıldı. Lakin İrəvan təbliğat maşını bir neçə gündür, terror aktını ən müxtəlif formalarda, çoxsaylı manipulyasiyalarla məişət hadisəsi kimi təqdim etməyə çalışır. Təəssüf ki, peşəkar media orqanlarının təbliğat-təxribat kontentlərinə istinad etdiyini görürük.

Elə dünən Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları Bakıda İrəvan casus şəbəkəsinə qarşı xüsusi əməliyyat keçirib. "APA"-nın yaydığı məlumatlara görə, İrəvan siyasətinin təbliğatı ilə məşğul olan "SalamNews" və "İnteraz" informasiya vasitələri daha çox rəsmi Tehranın maraqlarından çıxış edib. Xüsusi əmə-

liyyat tədbirləri nəticəsində Bakıda və respublikanın digər bölgələrində 7 nəfər - A.T.Kərimov, E.A.Rəhimov, İ.Ə.Ələkbərov, M.N.Cəfərov, H.H.Cəbbarlı, F.S.Əbdülov və A.Ə.Cümşüdəv şübhəli şəxs qismində tutulublar.

Baş verənlərlə bağlı "Şərq"lə fikirlərini bölüşən "Türküstan" qəzetinin baş redaktoru Aqil Camalın qənaətinə, İrəvan Azərbaycanda özünə yumşaq güc formalaşdırıb: "Uzun illərdə ki, yumşaq gücün ölkənin ictimai-siyasi həyatına təsiri ilə əlaqəli reaksiyalar görürmükdür. İrəvan terrorçu qüvvələrinin Azərbaycanın Tehrandakı səfirliyinə edilən xain hücumundan sonra həmin dəsti-xətt daha çox nəzərə çarpır. Bir tərəfdə Azərbaycanın Tehran səfirliyində baş verən qanlı hadisəni öl-

kə Prezidenti başda olmaqla dövlət qurumları "terror aktı" adlandırır. Dünyanın əksər dövləti də bunu terror hadisəsi kimi qiymətləndirir. Digər tərəfdə isə terror hadisəsini ailə-məişət səviyyəsinə endirməyə çalışan İrəvanın dövlət qurumları, Prokurorluğu, Xarici İşlər Nazirliyi və gedişatı əsaslandırmağa səy göstərən İrəvan mediası dayanır".

A.Camal söyləyib ki, Azərbaycan mediası, ictimai sektoru ilə yanaşı, hüquq-mühafizə orqanları da ayıq-sayıq olmalıdır: "Terrorçu əlində avtomat silaha səfirliyə daxil olur, qarşısına çıxanı güllələyir. Terror törədilən gün İrəvanın dövlət televiziyası ondan müsahibə alır. Özünə haqq qazandırma-sına imkan yaradır. Terrorçunun söylədiyi fikirləri əsas götürərək təbliğat aparılır. Təəssüf, Azərbaycanda da İrəvan kütləvi təbliğatını aparın şəxslər, xüsusilə media nümayəndələri, ictimai-siyasi proseslərə "töhfə" verənlər mövcuddur. Xain əllər və dillərin vaxtında kəsilməsi üçün hüquq-mühafizə orqanları hərəkətə keçməlidir. Azərbaycanın mediası, QHT (Qeyri Hökumət Təşkilatları) sektoru, həmçinin ictimai ray onların arxasındadır, dəstəkləyir".

Aygün Tahir

Fransada etirazlar daha da genişlənəcək

Millətine cavab verə bilməyən hökumət isə başqa üsullara əl atacaq

Fransada pensiya islahatlarına qarşı ümummilli tətillər başlayır. Tətillər həmkarlar ittifaqlarının çağırışı ilə baş tutacaq. Qeyd edək ki, ötən həftə ölkənin Baş naziri Elizabet Borna bəyan etmişdi ki, Fransada 2030-cu ilə qədər pensiya yaşı 62-dən 64-ə qaldırılacaq və hökumət bu məsələ ilə bağlı güzəştə getməsi niyyətində deyil.

Əsasən nəqliyyat sektorunun işçiləri, poçtalyonlar, müəllimlər, neft emalı zavodlarının, eləcə də şəhər icra hakimiyyəti orqanlarının işçiləri tətilərə qatılacaqları bəyan edilib.

Fransada yaşayan gərginliyi "Şərq"ə dəyərləndirən millət vəkili, AŞ PA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov vurğulayıb ki, Fransada daxili gərginlik və sosial rifah pisləşdiyi üçün onlar diqqətli problemlərdən yayındırmağa çalışsınlar: "Diqqətli yayındırmağın ən gözəl üsulu isə Avropadan minlərlə kilometr uzaqlıqda yerləşən və məsələyə heç bir dəxli olmayan Azərbaycana qarşı ağılsızlıq iddiaları sürməkdir. Biz gələcəkdə onların daha da kəskin ittihamlarla çıxış edəcəyinə şahid olacağıq. Çünki

Fransadakı sosial vəziyyət, islamofobiya, anti-azərbaycançılıq, antisemitizm və insanlığa qarşı aparılan siyasətlə birbaşa bununla bağlıdır".

Parlamentarının sözlərinə görə, dünya Fransanın bəyan etdiyi dəyərlərin heç birini qorumadığını anlamağa başlayıb: "Fransa dəyərləri ifrat dərəcədə istifadə edərək, onlara qarşı ikrax hissi yaratdı. Əslində onların demokratiya, insan haqları, qanunun aliliyi və bərabərlikdən danışması, bugünkü realiti əks etdirmir. Dırnaqarası iqtisadi islahatlar isə sosial vəziyyətin ağır olduğuna dəlalət edir. Ümumiyyətlə, təqadü yaşının artırılması Fransadakı iqtisadi problemlərlə bağlıdır. Etirazların isə davam edəcəyini, hətta daha da şiddətlənəcəyini düşünürəm. Məsələ ciddiləşdikcə, millətine cavab verə bilməyən Fransa əlini başqa məsələlərə atmağa başlayacaq. Yəni insanların fikirlərini yayındırmaq üçün "erməni kartı"ndan istifadə olunacaq. Azərbaycan bütün bunlara hazır olmalıdır. Biz başa düşməliyik ki, hadisələrin daxilində erməni lobbisinin "əli" və Fransanın beynəlxalq arenada nüfuzunun aşağı düşməsi dayanır".

Nihat

Zamanı gəldi

İsraili dəstəkləyən Qərb koalisiyası formalaşsın!

"İsrailin İrəvan müharibəsi reallıqdır. İsraili dəstəkləyən Qərb koalisiyası artıq formalaşsın".

"Şərq" xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycanın xüsusi xarici işlər naziri Tofiq Zulfüqarov deyib. O bildirib ki, həmçinin ərəb ölkələrindən ibarət koalisiya da formalaşmaq üzrədir:

"Anti-İrəvan qüvvələrinin dəstəklənməsi rəsmi Tehranın Azərbaycana münasibətdə seçəcəyi kursdan asılıdır. Yəni Anna Akopyan (red- Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın həyat yoldaşı) daha İrəvanı getməməlidir. Zəngəzurdakı İrəvan konsulluğu, çox güman ki, yaxın vaxtlarda bağlanmalıdır".

Qeyd edək ki, İrəvan hökuməti hələ 2021-ci ilin dekabrında Zəngəzurdakı baş konsulluğun açılması barədə qərar qəbul etmişdi. 2022-ci ilin oktyabrın 21-də isə İrəvanın Baş Konsulluğunun açılış mərasimi olub.

Aygün Tahir

Mirzoyanın açıqlamaları yalnız zaman qazanmaqdır

İrəvana tezislər ya Qərbdən gəlir, ya da Moskvadan

Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan deyib ki, İrəvan Cənubi Qafqaz ölkələri arasında üçtərəfli dialoqun inkişafında maraqlıdır. Onun sözlərinə görə, Tbilisi platforması İrəvan tərəfindən üçtərəfli müzakirələr sferasında nəzərdən keçirilir: "Ermənistan Cənubi Qafqaz ölkələri arasında üçtərəfli dialoqun inkişafına böyük maraq göstərir. Biz mümkün Tbilisi platformasını Ermənistanla Azərbaycan arasında ikitərəfli görüşlər çərçivəsində deyil, regional üçtərəfli müzakirələr sferasında nəzərdən keçiririk".

Politoloq Əziz Əlibəyli "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, regionda sülh və əməkdaşlıqda Gürcüstan da maraqlıdır. Analitik bildirib ki, regional mütəfəqlik və əməkdaşlıq yanaşı, təhlükəsizlik nöqtəyi-nəzərindən də Tbilisi-Ankara-Bakı mövqeləri üst-üstə düşür və Qərbin əsas mütəfəqləri sayılır: "Bu mənada Ermənistan-Gürcüstan xəttində də müəyyən ortaq mövqələr olduğu zaman üçlü müzakirə üçün Tbilisi platforması kifayət qədər uğurlu ola bilər. Amma Gürcüstan həlledici bir coğrafiyada yerləşsə də, dövlət olaraq həlledici güc de-

Yil. Tbilisi platforması daha çox Azərbaycan və Türkiyə arasındakı razılaşdırılmış formatdır və bir az da asılı durumdur. Bəs Gürcüstan İrəvanla bağlı özünü niyə doğrulda bilir? Çünki Ermənistan öz düşüncəsini yürüdə biləcək qüdrətdə deyil. İrəvana tezislər ya Qərbdən gəlir, ya da Moskvadan. Yəni nə dikte olunursa, proseslərə baxışlar o cür formalaşsın. Mirzoyanın açıqlamaları başadüşüləndir. Ermənistan tərəfi guya dialoqda maraqlı olduğunu, rəsmi Bakıya sülh təklif etdiyini göstərməyə çalışsın. Ancaq real olan odur ki, xeyli vaxtdır Azərbaycan-Ermənistan sülh danışıqlarında ciddi boşluqlar var. Ermənistan bizi qane etməyən mövqeyə sahibdir".

İsmayıl

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı

Hər bir ölkənin gələcək inkişafı, tərəqqisi, bütövlüyü böyüməkdə olan uşaqlardan və gənc nəsildən asılıdır. Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı isə onların yaşadıkları ölkənin, cəmiyyətin, xalqın inkişafının göstəricisidir. Uşaq hansı mühitdə böyüyürsə, məhz həmin mühitdə öyrəndiklərini gələcəkdə nümayiş etdirir.

Bu baxımdan şəxsiyyətin formalaşdırılmasında təlim-tərbiyənin özünəməxsus rolu var. Ölkəmizdə uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir. Bu istiqamətdə aparılan dövlət əhəmiyyətli işlər sağlam və intellektual nəslin formalaşmasına səbəb olub.

Lakin ekspertlər hesab edir ki, hər bir ailədə uşaqların formalaşması onların valideyn kimliyindən çox asılıdır. Valideynlər birbaşa gənclərin mənəvi inkişafına təsir göstərir.

Ana-ata, ailə böyükləri hansı dəyərlərə, hansı xarakterik xüsusiyyətlərə, hansı tərbiyə üsuluna malikdirsə, uşağı da həmin dəyərlər əsasında tərbiyə edir. Bu amillər də uşaqların mənəvi tərbiyəsindən birbaşa asılı olan bir məsələdir. Ailədə uşağın mənəvi-əxlaqi cəhətdən sosiallaşması üçün ailədə psixoloji mühit olmalıdır, sağlam psixoloji mühit olması üçün də ailə konfliktsiz olmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının qanunlarında valideynlərin hüquq və vəzifələri müəyyən edilib: "Valideynlər ilk müəllimlərdir. Onlar artıq uşağın körpə vaxtlarından şəxsiyyətin fiziki, intellektual və əxlaqi inkişafı üçün zəmin yaratmağa borcludurlar".

Uşaq inkişaf Mərkəzinin rəhbəri Aynur Musayeva isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, uşaqların mənəvi və fiziki inkişafını düzgün istiqamətləndirmək üçün valideynlər onları zərərli

amillərdən qorunmalı, yaşlarına uyğun olaraq bədən tərbiyəsi, idmanla məşğul olmağa təşviq etməlidir: "Hər bir ailə düzgün valideyn-övlad münasibətlərinin qurulması, sosiallaşmaları üçün əlindən gələni etməlidir. Uşaqlarla çox vaxt keçirməlik, onları dinləməlik. Təcrübə göstərir ki, valideynlərin övladları ilə birgə vaxt keçirmələri, söhbət edib, birgə oyunlar oynaması, ümumi maraqlarının olması onların inkişafı üçün əhəmiyyətlidir. Təhsil, fərdi inkişaf övladlarımızın həyatında olduqca vacibdir. Uşaqların yaxşı təhsil alması, davamlı olaraq yeni bilik və bacarıqlara yiyələnmələri üçün əlimizdən gələni etməliyik. Ən əsası, uşağda ailəsinə, ətrafına, insanlara, təbiətə sevgi aşılamalıyıq. Onları aqressiv mühtərdən uzaq tutmalıyıq, psixologiyalarının zədələnməsinə imkan verməməliyik. Uşaqlarda özünə güvəni artırmalıyıq. Müasir dövrdə bu, çox vacibdir. Uşaqların istəyinə hörmətə yanaşın, onları motivasiya edin, liderlik keyfiyyətinin formalaşmasına, şəxsiyyət kimi yetişməsinə çalışın. Çalışın övladla-

Uşaqlarla çox vaxt keçirməliyik

Valideyn-övlad münasibətləri nə qədər güclü olarsa, tərbiyənin effekti də bir o qədər yaxşı olar

rının istənilən yaşında inkişafına təkan verəsiniz. Onlara kömək edin, təzyiç etməyin. Məhz bütün bunlar uşaqlara gələcəkdə daha çox uğur qazanmaq şansı verəcək".

Günümüzdə valideynlərlə övladları arasında ciddi ünsiyyət problemi olduğunu vurğulayan Birlik sədri deyib ki, əsas problem daha az temas, minimum ünsiyyət və ciddi fikir ayrılıqlarıdır: "Bu gün bir çox ailələrdə ciddi ünsiyyət çatışmazlığı özünü göstərir. Bu, xüsusilə valideyn-övlad münasibətlərində daha bariz görünür. Bütün bunlar texnologiyaların həyatımıza sürətlə daxil olması ilə yanaşı, ailədaxili münasibətlərdən qaynaqla-

nır. Valideynlərin övladları ilə daha az vaxt keçirməsi, onlarla daha az maraqlanması, ailə münasibətləri, aqressiya uşaqların psixologiyasında və davranışlarında ciddi izlər qoyur. Tədqiqatlar göstərir ki, uşaqların niyyəti, danışıq tərzində valideynlərin davranışı ilə birbaşa bağlıdır. Əgər valideyn övladı ilə kobud danışırsa, uşaq da ətrafdakılarla söhbət edərkən eyni danışıq tərzini nümayiş etdirir. Vaxt keçdikcə isə övladlarla valideynlər arasında ciddi fikir ayrılıqları baş qaldırır, müxtəlif gərginliklər yaşanır. Bəs valideyn-övlad münasibətlərini necə möhkəmləndirmək olar?

Valideyn və övlad arasında sağlam münasibətin təməli sevgi, diqqət, qayğı

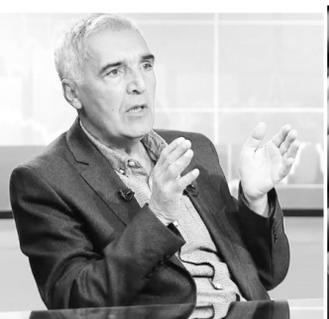
və ünsiyyətdir. Övladlarınıza sevginizi hiss etməkdən çəkinməyin. Uşaqlar daim sevidiklərini və qorunduğunu hiss etməlidirlər. Mütəxəssislər hesab edir ki, valideynlərlə birgə vaxt keçirmək, gəzintiye çıxmaq, kino və teatra getmək, əylənmək, kitab oxumaq uşaqlar üçün faydalıdır. Ailə olaraq bir sifrə arxasında yemək ənənəsi də çox vacibdir. Hətta yemək vaxtı xoş söhbətlər üçün ən yaxşı vaxtdır, desək yanlışdır. Həmçinin hər uşağa ayrı-ayrılıqda vaxt ayrılmalıdır. Bu, hər bir uşağın fərdi istedadlarına diqqət yetirməyə kömək edir. Övladlarınızın akademik göstəricilərindən xəbərdar olmaq üçün isə mütəmadi olaraq müəllimləri ilə görüşün. Ev tapşırığını edərkən

onların yanında olun. Uşaqların nizam-intizamı olmasın nəzərə alın. Övladlarınıza qarşı sərt yox, ədalətli olun. Sözlərinizi onlara nəzakətli tonda çatdırın, səsinizi yüksəltməkdən çəkinin. Sadəcə olaraq hansı şərtləri pozduqlarını və nə kimi nəticələrə görə biləcəyini səbrlə izah edin. Yaxşı olduqları zaman onları tərifləyin. Qərarlarına hörmətə yanaşın. Bir sözlə, uşaqlarınızla dost olun.

Ümumilikdə, valideyn-övlad münasibəti uşağın hərtərəfli böyüməsini və inkişafını təmin edir. Bu, onların davranışı, şəxsiyyəti, xüsusiyyətləri və dəyərlərinin əsasını qoyur. Valideyn-övlad münasibəti nə qədər güclü olarsa, tərbiyənin effekti də bir o qədər yaxşı olar. Unutmayaq ki, valideynləri ilə sağlam münasibət quran uşaqların ətrafdakı insanlarla müsbət münasibət qurma ehtimalı daha yüksəkdir. Onlar həmçinin həmyaşdları ilə etibarlı dostluqlar qura bilərlər. Stress və çətin vəziyyətlərlə qarşılaşdıqda duyğularını daha yaxşı tənzimləyirlər. Belə uşaqlar onları gələcək uğurlara çatdıracaq əsas bilik və bacarıqları da daha tez mənimsəyirlər. Odur ki, gec olmadan övladlarınıza sevginizi verin, onların yaxşı təhsil almasına, özünü inkişaf etdirməsinə dəstək olun. Yalnız o zaman yüksək intellekti, müstəqil qərar vermək bacarıqları, azad fikirlili, özgüvənli övlad - şəxsiyyət yetişdirməklə fəxr edə bilərsiniz".

Şəymən

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Akademikın söylədikləri ölkəmiz üçün aktualdır

Zeynal Məmmədli: "Səhiyyə, idman və başqa sahələrdən yazanlar olduğu kimi, elmdən yazan jurnalistlər də ixtisaslaşmalıdır"

"Universitetlərdə elmi jurnalistika ixtisasının yaradılmasına ehtiyac var". Bunu akademik Akif Əlizadə AMEA-nın Rəyasət heyətinin iclasında çıxışı zamanı bildirdi. O qeyd edib ki, tədrisdə jurnalistika istiqaməti canlanmalıdır. "Ölkəmizdə demək olar ki, elmi jurnalistika anlayışına sahib çox az insan var. Universitetlərdə elmi jurnalistika ixtisasının yaradılmasına ehtiyac var".

Qeyd edək ki, Elmi jurnalistika - elm və texnologiyada baş verən yenilikləri, sosial həyatla bağlı hər növ prosesin elmi izahını asan üslubda ictimaiyyətə çatdırmağa xidmət edən fəaliyyət sahəsidir. Jurnalistika elmi əhəmiyyətli mövzunu elmdə araşdırır və oxucuya təqdim edir. Bu mənada elmi-publistik məqalə və sənədli filmlər elmi jurnalistika materiallarıdır. Elmi jurnalistikanın funksiyası yalnız elmi geniş kütləyə çatdırmaq deyil, həmçinin alimlərin oxucularla əlaqəsini yaratmaq, o cümlədən elm adamlarını müxtəlif ölkələrdəki həmkarları ilə yaxınlaşdırmaqdır. Ona görə də jurnalistikanın bu sahəsi alim, müxbir və oxucudan ibarət nöqtələri birləşdirən üçbucaq çərçivədə təşkil olunur. Elmi jurnalistika materialları məhz bu əhatədə hazırlanır.

Media eksperti, professor Zeynal Məmmədli də "Şərq"ə açıqlamasında elmi jurnalistika sahəsinin çox lazımlı olduğunu deyib. Onun sözlərinə görə, elmi jurnalistika elm və texnologiyada baş verən yenilikləri, sosial həyatımızla bağlı hər növ prosesin elmi izahını asan üslubda ictimaiyyətə çatdırmağa xidmət edən fəaliyyət sahəsidir: "Elmi jurnalistika xüsusi sahə deyil. Bu, ixtisaslaşma tələb edir. Bunun üçün ayrıca fakültələrə ehtiyac yoxdur. Jurnalistikanın işçiləndirildiyi məsələlərdən biri də elmi

problemlərdir. Səhiyyə, idman və başqa sahələrdən yazanlar olduğu kimi, elmdən yazan jurnalistlər də ixtisaslaşmalıdır.

Xarici ölkələrdə elmi jurnalistika müxtəlif sahələrdən mediaya gələn insanlar vasitəsilə formalaşmış, inkişaf edib. Bir peşənin ən yaxşı bilicisi həmin sahə üzrə təhsil almış, müəyyən müddət məşğul olmuş şəxs ola bilər. Elmi yazılar cəmiyyət üçün maraq kəsb etməlidir, insanlar ondan nəşə öyrənməlidir. Bizdə hələ ki belə bir mühit formalaşmayıb. Bu məsələyə heç vaxt diqqət yetirilməyib. Əslində bu sahə birmənalı olaraq jurnalistlərin missiyası deyil. Elmi populyarlaşdırmaq üçün əlim elmi məqalələr yazmaqda, dərgilər, jurnallar nəşr etməkdə maraqlı olmalıdır. Daha doğrusu, bu sahədə alimlərlə ixtisaslaşmış jurnalistlərin işbirliyi çox vacibdir. Dövlət qurumları isə bu şəxslərə dəstək verməlidir.

Bizdə ümumiyyətlə ixtisaslaşma problemi var. Sadəcə elmi deyil, jurnalistikanın digər sahələrində də ixtisaslı kadrlar çox azdır. İqtisadiyyatdan, hərbdən, insan hüquqlarından, konfliktlərdən yazan jurnalistləri hansı universitet hazırlayır? Bu sahədə peşəkarlaşan insanların ixtisaslaşması məhz öz bacarıqlarıdır. Həm də sadəcə müəyyən təlimlərdə, beynəlxalq layihələrdə iştirak etməklə".

A.Əlizadənin dediklərində çox böyük həqiqət payı olduğunu vurğulayan Z.Məmmədli deyib ki, ölkəmiz üçün aktual mövzudur. Amma indiki halda reallaşması sual doğurur. Bu sahənin inkişafı üçün hansı ölkənin təcrübəsi əsas götürüləcək. Cəmiyyətdə tələbat olacaqmı!? Ölkədə print medianın, jurnalların belə durumu ürəkəcan deyil.

Şəymən

Təhsil ocaqları əmək bazarının istəklərinə cavab vermir

Gələcəyin abituriyentləri vəziyyəti nəzərə almalıdırlar ki, işsiz qalmasınlar

"Bu gün təhsil ocaqları əmək bazarının istəklərinə cavab vermir". APA xəbər verir ki, bunu Dövlət Məşğulluq Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Mustafa Abbasbəyli deyib. Onun sözlərinə görə, bu günün əmək bazarı yeni yanaşmalar gözləyir: "İlk vaxtlar əmək bazarı bizdən qol gücü istəyirdi. Sonra bu, bacarıq, düşüncə ilə dəyişdi.

Əmək bazarında çox ciddi dəyişikliklər olur. Köhnə peşələr yeniləri ilə dəyişir. Əmək bazarında qurumlar bir-biri ilə sıx əməkdaşlıq edir. Əhəlinin təhsil səviyyəsini qaldırmaqlıq. Universitetlərdə təlim materialları artıq daha tez-tez dəyişməlidir. Bu gün əmək bazarı cəmiyyətə yox, cəmiyyətə əmək bazarına uyğunlaşmalıdır. Bu gün biz işi yaşadığımız yere yox, yaşadığımız yeri işə aparmalıyıq. Ən böyük hədəfimiz gəncləri əmək bazarında görməkdir. Rəqəmsallaşma və elektronlaşma üzrə iş aparırıq. Bu gün təhsil ocaqları əmək bazarının istəklərinə cavab vermir. Agentliyimizdə 150 nəfərdən çox Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin tələbəsi işləyir. Bu da universitetlərin arasında ən çox göstəricidir".

Təhsil eksperti Kamran Əsədov isə qeyd etdi ki, abituriyentlər əmək bazarının tələblərinə cavab verən ixtisaslara yönəlməlidir.

- Pandemiya dövrünün əmək bazarında yeni ixtisaslara ehtiyac yaratdığını gördük. 2021-ci ildə bütün idarəetmənin dizaynı ixtisasıdır. Dövrümüzdə oyun dizaynı tələbələri 2010-cu ildə 55.5 milyard dollardan 2021-ci ildə 92.4 milyard dollara çatması göstənilən bir sektora qatılır. "Becker College" qonşusu "Worcester Polytechnic Institute" ilə birlikdə gələcəyin oyun dizaynerləri üçün ən məşhur bir ünvan vəziyyətindədir. Digərləri isə

"DePaul University", "Michigan State University" və "Rochester Institute of Technology"dir. "DePaul"un Proqramlaşdırma və Rəqəmsal Media bölümünün dekan köməkçisi Lucia Dettori "Bu vəziyyət xilasedici, əsgər və təşkilati işçiləri öyrətmə tərzimizi, alver şəklimizi və məhsulların bizə təqdim edilmə formasına da təsir edir", - deyib. Bu hissənin məzurları oyun istehsalı, inkişaf etdirməsi, dizaynı, sənəti, proqramlaşdırması, kompüter qrafikləri və insan-kompüter qarşılıqlı əlaqəsi sahələrində çalışır. Eyni zamanda oyun studiyalarında və memarlıqda, tibbdə, hüquqda və interaktiv simulyasiya istifadə edildiyi digər sektorlarda da işləyə bilərlər. Enerji, su, yemək və iqlimin əsrin problemlərini meydana gətirdiyi dövrümüzdə ekoloji işlər sahəsindəki proqramlar gedərək yayılır. Məsələn, "University of Wisconsin-Madison"dakı tələbələr artıq ya ekoloji araşdırmalar ya da ətraf əlmləri sahələrində təhsil alır. Ekoloji işlər tələbələrini sağlamlıq, qida və kənd təsərrüfatı, enerji, bio-müxtəliflik, iqlim, tarix və mədəniyyət, torpaq istifadəsi və siyasət dərsləri arasından seçim etməsinə tələb edən fənlərə bir dərəcədir.

Yüksək təhsildə Davamlılığın inkişaf etdirilməsi Dərnəyinə görə ekoloji işlərlə əlaqədar sahələrdən olan və bioloji sistemlərin müxtəlifliyini və məhsuldarlığını davam etdirməyə yönəlməmiş davamlılığın sahəsində (aralarında "Arizona State University", "Pennsylvania State University", "University of Kentucky" və "University of Oklahoma"nın da olduğu) 35-ə

qədər ABŞ universiteti bakalavr dərəcəsi təklif edir. Hazırda səhiyyə informasiyası və ya informasiya rəhbərliyi ixtisasına zəruri tələbat yaranıb. Sağlamlığı yaxşılaşdırmaq və ödənişləri idarə etmək üçün məlumatın alınmasına, idarə olunmasına və istifadə edilməsinə köməkçi olan işçilər üçün bu, böyük bir ehtiyacdır. Səhiyyə informasiyası və informasiya Təhsili Akkreditasiya Komissiyasına görə "University of Washington", "Temple University", "University of Illinois-Chicago" və "Weber State University" də daxil hazırda 54 akkreditasiyalı bakalavr təhsili proqramı var. Amerikan Tibb İnformasiya Dərnəyi önmüzdəki 5 ilə 7 il içində bu sahədə 50 mindən çox işçiyə ehtiyac olacağını nəzərdə tutmaqdadır. Tələb olunan ixtisaslardan biri də informasiya təhlükəsizliyi və ya virtual təhlükəsizlik ixtisasına tələbatı zəruri edir. Məsələn, ABŞ Milli Təhlükəsizlik Təşkilatı köhnə informasiya təhlükəsizliyi texniki direktoru Diki Corc virtual təhlükəsizlik və ya informasiya təhlükəsizliyi mövzularında iş tələbinin "son on ildə 10 qat artdığını" ifadə edir. İnformasiya təhlükəsizliyi tələbələri kompüter sistemlərini, şəbəkələri və fərdi kompüterləri viruslardan, kompüter piratlarından, terror hədələrindən və təşkilati casusluqlardan qorumaq üçün lazımlı olan texniki mövzuları öyrənir. Tələbələr fərqli müəssisə modellərini, gizli və təhlükəsizlik protokollarını öyrənmək üçün E-ticarət dərslərinin yanında kompüter cinayətləri və məhkəmə informasiya dərsləri də ala biləkdədir. Tələbələr eyni zamanda müasir informasiya sistemlərinin planlamağı, analiz etməyi, dizayn və tətbiqi də öyrənir. Təbii ki, gələcəyin ehtiyac duyulması ixtisaslarından biri də nanotexnologiyadır. Və bizim tələbələr, gələcək abituriyentlər də bunlara nəzərə almalıdırlar ki, işsiz qalmasınlar, əksinə, tələbat olan işlərə dəvət edilinsinlər.

Mələhət Rzayeva

"Təqaüd kartımı da təqdim etməyə hazırım"

Gülnarə xanım çox ağır vəziyyətdə yaşayır, nazirlikdən imdad diləyir

Abdiyeva Gülnarə Əziz qızı I qrup əlildir. 1967-ci ildə Daşkəsən rayonunun Qızılca kəndində anadan olub. Uşaq vaxtı təsadüfən elektrik naqilina toxunan Gülnarənin həyatı bundan sonra əzablar içində keçib. Elektrik vurması nəticəsində yanmış sağ qolu amputasiya edilib, sol qolu da fəaliyyətdən düşüb. Buna baxmayaraq, oxumağa, təhsil almağa həvəsi azalmayıb. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Bakıda Mədəni Maarif Texnikumuna qəbul olunub.

Təhsilini başa vurduqdan sonra rayonda işləyib. Onu paytaxtdakı Protez Reabilitasiya Mərkəzinə göndəriblər. Lakin 2 qol sümüyündən yalnız biri qaldığı üçün və qolunu hərəkət etdirə bilmədiyindən protez taxmaq mümkün olmayıb. Protez qoyulması üçün Sankt-Peterburqa göndərilmiş də, yenə alınmayıb. Gülnarə Sankt-Peterburqda gələcək həyat yoldaşı ilə tanış olub. Milliyətə öz-bək olan və özü də əlillikdən əziyyət çəkən şəxs Gülnarəyə evlilik təklif edib. Onlar Bakıya qayıdıb və ailə qurublar. Bir müddət Göygöl rayonunda yaşayıblar. 3 övladları dünyaya gəlib. Lakin bir neçə il sonra münasibətləri pozulub və həyat yoldaşı Bakıdan köçüb gedib. Redaksiyamıza üz tutan Gülnarə xanım hazırda çətin vəziyyətdə olduğunu dedi:

- Əvvəllər birtəhər işləyirdim, özümü dolandırardım. Ailəm olanda da hər cür zəhmətə qatlaşıb ailəmə maddi dəstək olmağa çalışırdım. Bazarda meyvə-tərəvəz də satmışam, gözətçilik də etmişəm, tək balalarının ruzisini əldə edim. İnfarkt keçirdikdən sonra isə əvvəlki gücüm qalmayıb. I qrup əliləm. 249 manat (hələ ki artımsız) təqaüd, 100 manat da baxım pulu alıram. Övladımın biri 9 yaşında avtomobil qəzasında həyatını itirdi. Amma mən sürücüdən şikayətçi olmadım. Dedim, Allahın yazdığı təleddir. Bir oğlum, qızımı böyütdüm. Min-bir əziyyətə qatlaşdım, oğlum evləndirdim, qızımı köçürdüm. Amma evim yoxdur. Hazırda oğlumun ailəsi ilə Abşeron Gənclər Şəhərciyində birotəqlə mənzildə kirayədə qalıraq. Kirayə pulunu ödəməyə maddi imkanımız çatmır. Bir neçə aydır ki, kirayə pulunu ödəyə bilməmişik. Sağ olsunlar ki, mənə güzəşt edirlər, möhlət veriblər ki, yavaş-yavaş ödəyim. Amma nəvaxtədək? Sızdan xahişim budur ki, mənim istəyimi əlaqədar qurumlara çatdırarsınız. Sosial evlərdən mənə mənzil versinlər. Mən təqaüd kartımı təqdim etməyə hazırım. Eybi yox, birtəhər dolanaq, təqaüd kartımdakı məbləğ hər ay sosial evlərdən veriləcək mənzilin kirayə haqqının ödənişinə hesablınsın. Amma arxayın olum, bilim ki, öz mənzilim var, başımızın üstündə öz tavanımızdır. Dövlətimizdən xahiş edirəm, sağlamlıq və maddi vəziyyətimə nəzərə alıb mənzilə təmin olunmağıma yardım etsin.

İnanırıq ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Gülnarə Abdiyevanın müraciətini nəzərə alacaq və vətəndaşın probleminin həllinə çalışacaq.

Mələhət Rzayeva

ADU Elmi Kitabxanası "Edward Elgar Publishing" elmi məlumat bazasından istifadə edəcək

Azərbaycan Dillər Universitetinin (ADU) Elmi Kitabxana və İnformasiya Xidməti Mərkəzi növbəti tammətli kitab və jurnal bazasını oxucularının istifadəsinə təqdim edib.

"Edward Elgar Publishing" bazası innovasiya və texnologiya, biznes və menecment, iqtisadiyyat və maliyyə, həmçinin sosial elmlər sahəsində 7000 adda akademik kitab nəşr edən ən böyük müstəqil nəşriyyatlardan biridir.

"Edward Elgar Publishing" həmçinin 10.000-dən çox başlıqdan ibarət, redaksiya heyətinin nəzarətindən keçmiş nüfuzlu və keyfiyyətli jurnal portfoliosuna sahibdir.

Elmi Kitabxana və İnformasiya Xidməti Mərkəzi bu akademik bazaya abunəliyi Azərbaycan Kitabxana və İnformasiya Konsorsiumu ilə olan əməkdaşlığı çərçivəsində əldə edib.

Elmi Kitabxana və İnformasiya Xidməti Mərkəzinin bu əməkdaşlığı çərçivəsində 1303 adda elektron kitab, eyni zamanda təhsil, idarəetmə, liderlik, iqtisadiyyat, hüquq və s. sahələr üzrə 17 jurnala abunəliyi artıq istifadəyə verilib. Bazadan istifadə ödənişli olmasına baxmayaraq, aparılmış danışıqlar əsasında 2 il (2023-2025) müddətinə ödənişsiz istifadə oluna biləcək.

Bazadan universitet daxilində ADU-nun internet şəbəkəsinə qoşulmuş bütün üzvləri istifadəçi adı və parol tələb olunmadan sərbəst istifadə edə bilərlər.

Nəfəs ailə qurmaq istəmir

"Uşaqlarımın üstünə başqa bir ata gətirmərəm"

"Bir ana kimi xoşbəxtəm, iki gözəl balam var. Amma yenidən ailə qurmaq istəmirəm".

"Şərqi" xəbər verir ki, bu sözləri müğənni Nəfəs "Maqazin plus" verilişinə müsahibəsində deyib. O qeyd edib:

"Uşaqlarımın üstünə başqa bir ata gətirmərəm. Lakin sevgisiz də qalmaram. Nə vaxtsa ürəyimin sahibini tapsam, həmin insana "sevgilim" deyəcəyəm".

Sücaət Mehti

İzahat böyük önəm daşıyır

Psixoloq: "Azyaşlıların dəfn mərasimlərində iştirakı doğru deyil"

"Qadınları və uşaqları dəfnə aparmayın. İslamda bu yoxdur. Belə görmüşəm. Bakıda qadınlar qəbiristanına 40-cı gün gedirlər. Dəfn kimi ağır səhnə nə duyğusal qadın, nə zəif uşaq beyni üçündür". Bu sözləri feysbukda jurnalist Aygün Muradxanlı yazıb. Həmkarımızın bu təklifi sosial şəbəkə istifadəçiləri arasında fikir ayrılığı yaradıb.

Ziya Səfərlı adlı istifadəçi A.Muradxanlı ilə eyni fikirdə olduğunu deyib: "Mən atamı itirəndə, qəbiristanlığa aparmadılar, 7 yaşım var idi deyə. Anam isə ölməyə ayda-ayda olanda yanında durma dedilər, amma durdum. 2 ildə o travmaları adəcə bir stəkan su içəndə də xatırlayıram. İstər dini, istərsə də normal halda düzgün bir şey deyil. Beyində travma qalır".

İdrak Abbasov isə "Norveçdə də heç bir dəfn mərasimində uşaq iştirak etmir. Amma qadınlar dəfn mərasimində və bütün proseslərdə iştirak etməlidir. Əksinə, qadınlar kişilərdən daha dayanıqlıdır", - deyib.

AyGül Mehman adlı istifadəçi isə jurnalistin fikirlərini dəxliş təklif adlandırır: "Mən atamın dəfninə buraxmayan beyinsizləri bir ömür bağışlamayacam, çünki hələ də əla bilirəm harasa gedib, gələcək. Hər şeydə dözümlü olduq, dəfnə dözməyəcəyik".

Əli Şamil isə yazıb ki, haqlısınız. Avropada, xristianlar arasında nə görürsünüz, onu təqdim etməklə özlərinə yenilikçi sayırlar. Amma onların yenilik saydığı çox məsələnin xalqımızın mənəviyyatına, inkişafına vurduğu zərərli təsirə istəmir.

Qeyd edək ki, psixoloqlar da hesab edirlər ki, körpələrin dəfn və yas mərasimlərindən mümkün qədər kənar saxlanmalıdır. Onların fikrincə, ətrafda nə baş verdiyini anlamayan uşaqlar üçün dəfn və yas mərasimi daha çox neqativ duyğular yaradır.

Psixoloq Elnur Rüstəmov "Şərqi"ə açıqlamasında deyib ki, uşaqları dəfn mərasimlərinə aparan zaman yaş fərqi mütləq diqqətə alınmalıdır. Psixoloq xüsusilə qeyd edib ki, azyaşlıların dəfn mərasimlərində iştirakı doğru deyil: "Dəfn mərasimləri ilə bağlı izahat böyük önəm daşıyır. Əvvəlcə bu müəyyənləşməlidir ki, dəfn mərasimində aparılan uşağa hansı izahat verilir? Bəzən bizim valideynlər uşaqla bağlı öləri düşünlür. Adı həyatı götürək. Uşağı tutalım, lap yaxın qohumun evinə aparanda da gərək ona bununla bağlı bir izahat verənsən. Ümumiyyətlə, uşağın əlinəndə tutub, kortəbii şəkildə harasa aparmaq olmaz. Uşağın beynində suallar yaranır; mən hara gəlmişəm, bu adamlar kimdir... Körpədir, baş verənləri ümumiyyətlə qavramır. Onun beynində sadəcə görüntü qalır. Valideyn bu görüntünü sonradan əziz bir xatirəyə də çevirə bilər, həmçinin o görüntü, sadəcə, altıuğurda qorşalıb qala da bilər. Yeni burada valideynin yanaşmasının, onun izahının əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Azyaşlılar çox sual verir, hər şeyi anlamağa çalışır. Səhəbt şəhidlərdən gədirsə, valideyn uşağa izahat verməlidir, onlar nəyin uğrunda dö-yüşüblər, niyə şəhid olublar. Bu izahatın düzgün verilməsi uşağın öz güvən hissəsinin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Əgər izahat doğru verilsə, uşağın yaxşı vətəndaş olmasına xidmət edəcək".

Şəymən

"Evin böyüyü odur"

Aşıq Zülfiyyə: "İstənilən mövzuda son sözü kişi deməlidir"

"Həyat yoldaşım əvvəllər mənə sənətdə qadağalar qoyub".

"Şərqi" xəbər verir ki, bunu sənətçi Aşıq Zülfiyyə "ATV səhər" verilişinə müsahibəsində söyləyib. Musiqiçi bildirib:

"Ərim harasa getməyə icazə vermirdi, demək, bir bildiyi var. Evin böyüyü odur. Hər xırda məsələyə görə dava edib, qalmaqla yadadaraq, ailədə qarqaraçılıq salmaq lazımdır deyil. İstənilən mövzuda son sözü kişi deməlidir".

Sücaət Mehti

Laçın və Kəlbəcərə yak sürüsü gətirilib

Belə təsərrüfatlarda yetişdirilən heyvanlar bildiyimiz anquslardır

Laçın və Kəlbəcər rayonlarının yüksək dağlıq ərazilərində fəaliyyət göstərən eksperimental yak təsərrüfatında monitorinqlər davam edir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin mütəxəssisləri Qırğızıstandan dəvət olunmuş ekspertlərlə birgə təsərrüfata baxış keçirib, heyvanları müayinə ediblər. Nazirliyin məlumatında qeyd olunur ki, qırğız ekspertlər yak təsərrüfatının idarə olunması ilə bağlı yerli mütəxəssislərə təlim keçib, onlara heyvanların təsərrüfatda və vəhşi təbiətdə davranışları, onlara qulluq qaydaları barədə geniş məlumat veriblər.

Xarici və yerli mütəxəssislər arasında heyvan xəstəlikləri, yalakların yem rasionu, döl dövrünə hazırlıq və digər mövzular barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Təsərrüfatın fəaliyyətini qənaətbəxş hesab edən qırğız ekspertlər yalakların sürətli çəki almasını, yerli şəraitə qısa müddətdə adaptasiya olunmasını Laçın və Kəlbəcər yaylaqlarının qış otluqlarının yem bolluğu, keyfiyyəti su mənbələrinin olması ilə izah ediblər. Yarımvehşi formada bəslənən yalakların otluq sahələrinə baxış keçirilib, otluqların vəziyyəti dəyərləndirilib, yay aylarında yalakların köç edib-bələmə potensialı erazilər müəyyənləşib.

Qeyd edilir ki, ötən ilin dekabrında Azərbaycana ətilik istiqamətində üzrə ixtisaslaşmış təsərrüfatın yaradılması üçün Qırğızıstandan 100 baş yak növü iribuynuzlu heyvan gətirilib. Proses pilot layihə çərçivəsində həyata keçirilib və sınaq məqsədində daşıyır. Yalak gətirilməzdən əvvəl qırğız ekspertlərin iştirakı ilə Kəlbəcər və Laçın rayonlarında monitorinqlər keçirilərək müvafiq ərazilər seçilib. Dağlıq ərazilərdə soyuq iqlim şəraitində yaşamağa uyğunlaşmış heyvanlar Laçın rayonunda öncədən müəyyən edilmiş ərazidə yerləşdirilib. Yalaklar mütəxəssis nəzarətində saxlanılır. Ərazidə heyvanların ovlanmasını qadağan edən xüsusi xəbərdarlıqedicilə lövhələr quraşdırılıb. Heyvanların təbii şəraitə uyğunlaşma prosesini izləmək üçün Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi davamlı monitorinqlər keçirir. Yak heyvan növünün əsas xüsusiyyətlərindən biri xüsusi yem rasionu olmayan təbii otluq sahəsində yetişdirilməsidir. Örüştə otluq sahəsində olan bitkilərlə qidalanan yalaklar yemə az tələbkardır. Yalakların qoxu bilmə hissləri digər heyvanlardan fərqli olaraq daha yaxşı inkişaf edib. Bu səbəbdən yalak qar altında olan (10-20 sm) bitkiləri hiss etməklə onları çox asanlıqla mənimsəyir. Bu heyvanlar dəniz səviyyəsindən 2500-4000 m yüksəklikdə yerli şəraitə daha yaxşı adaptasiya olunurlar. 25 ilə qədər yaşaya bilən yalakların südünün yağlılığı 9 faizə qədərdir. Ət çıxımına və keyfiyyətinə görə bu heyvanların yetişdirilməsi iqtisadi cəhətdən səmərəlidir.

Ekspertlər hesab edirlər ki, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda müxtəlif növ heyvanların bəslənməsi kənd təsərrüfatının inkişafı ilə yanaşı, faunanın bərpasına xidmət edir. Üstəlik, iribuynuzlu mal-qaranın artımı, ətilik, südlük heyvanların bəslənməsi, çoxaldılması ərzaq təminatı məsələsinə də fayda verəcək. Amma məsələ, yeni növ heyvanmənşəli ətlərdən hansı formada, hansı istiqamətdə istehlak ediləcəyidir. Əhali yeni ətlərini qəbul edəcəkmi? Başqa bir məsələ, yeni növ ət məhsullarının başqa ad altında deyil, öz adı ilə satışa çıxarılmasıdır. Çünki at, eşşək, hətta ölü heyvanların ətləri də bəzən dana əti adı altında satışa çıxarılır. İstehlakçılar aldadılır. Yalaklardan əldə olunan ət və ya süd məhsullarının üzərində "yak əti", "yak südü", "yak pendiri" etiketi vurulacaqmı?

Qida məsələləri üzrə mütəxəssis Ağa Salamov "Şərqi"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, yak təsərrüfatlarında yetişdirilən heyvanlar bildiyi-

"Yaponiyada bu cür ət "kobe" adlanır. Çox bahalı ətdir, kiloqramı təxminən 600 dollardır. Türkiyədə də hazırda "steak hous"lar geniş yayılıb"

miz anquslardır:

- Anqus əti hazırda bütün dünyada məşhur restorantlar şəbəkəsi "steak hous"ların əsas ərzaq növüdür. "Steak hous"larda əsasən anqus əti təklif olunur. Bu restoranlar anqus ətinin əsas alıcıları və istehlakçılarıdır. Steak hazırlanmasında istifadə olunan ətlər "mərmər ət" də deyilir. Yağlı tikələrdir, məsələlər arasında yağ toxumaları olur, görünüşü mərməri xatırladır. Yaponiyada bu cür ət "kobe" adlanır. Çox bahalı ətdir, kiloqramı təxminən 600 dollardır. Türkiyədə də hazırda "steak hous"lar geniş yayılıb. Anlaşılsın deyə, belə izah edim ki, "steak" ətlər bir növ can ətinə xatırladır. Amma bizim bildiyimiz heyvanlarda can ətinin miqdarı az olur deyə, onlardan restoranlarda istifadə etmək sərfəli deyil. Nə qədər xırda və ya iribuynuzlu heyvan əti alınmalıdır ki, oradan can ətinə ayrılıb "steak" hazırlansınlar? Bu, sərfəli olmadığı üçün bütün dünyada restoranlar şəbəkəsi daha çox xalis ət əldə edilən anqus ətinə üstünlük verirlər. Hazırda "steak houslar" tələbat artmaqdadır, ona görə də anqusların ölkəmizdə də bəslənməsi müsbət haldır.

A.Salamov qeyd etdi ki, məsələ yalnız bu heyvanların nəylə qidalanacağıdır:

- Əgər bildirildiyi kimi anquslar təbii otlarla qidalanacaqlarsa, əlbəttə, yaxşıdır. Bu, ətin qida dəyərini artırır. Yox əgər onlara süni yemlər verilsə, tez kökəlsinlər, tez artım olsun deyə, bu artıq anqus ətinin keyfiyyətinin məniyyə doğru dəyişməsinə səbəb olacaq. Bilirsiniz ki, hazırda dünyada süni ət istehsalı da həyata keçirilir. Süni ət sintetik bir məhsuldur, tərkibində B12 vitamini yoxdur və insan orqanizminə hər hansı faydası ola bilməz. Anqus əti də dietikdir, dana əti kimi. Xırda buynuzlu heyvanların (qoyun, quzu) ətinə də yağlılıq faizi artıqdır. Kalori dərəcəsi yüksək olduğuna görə bu ət yaşıllara, müəyyən sağlamlıq problemləri olanlara məsləhət görülür. Təbii ki, anqusların bəslənməsi həm də biznes xarakterlidir. Az yem tələbatı ilə çox et verəcəklər. Lakin mən bu fikrimdə qalıram ki, ilk növbədə biz yerli ətilik heyvan təsərrüfatlarını inkişaf etdirməliyik. Hər xalqın yerli şəraitə uyğunlaşmış öz qida rasionu var. Azərbaycanda tələbat xırda buynuzlu heyvanlara və dana ətinədir. Bizim insanımız bu qidalara verdiş edib. Marketlərdə üzərində "anqus əti" yazılmış ət məhsulunu görəndə alıcı ona əl uzadacaq, müəmmaldır. Ümumilikdə götürükdək, bizim əhali xarakterik olmayan qidalara şübhə ilə yanaşır. Baxmayaraq ki, paytaxtda "steak hous"lar dəb halını almaqdadır, yerli əhalinin tələbatı yene də quzu-dana ətinədir. Ona görə də yerli heyvan növlərinin artımına çalışmaq, yerli təsərrüfatları inkişaf etdirmək lazımdır.

Mələhət Rzayeva

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı

Baş redaktorun I müavini: Yusif Nəzərli

Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlahə İbrahimova, Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərqi"nin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələni və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınmış.
Lisensiya: 535
www.sherq.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC
1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ0135010000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330
Tirajı: 1550 Sifariş: 314

JAPONLAR "LAZER BÖCEKSAVAR" ÜRETTİ
Lazer ışını bilgisayar kontrollü aynalar ile böceğe odaklanıyor
ntv.com.tr

Yaponlar bunu da bacardı

Cihazlar həşəratları və böcekleri məhv edəcək

Yaponiya həşəratları məhv edən yeni cihazın istehsalına başlayıb. "Şərq" "NTV.com.tr"-yə istinadən xəbər verir ki, yeni cihaz lazer şüasıyla çalışır.

Yapon alimlərinin yeni icadı müxtəlif həşəratları və böcekleri saniyələr içində məhv etmək gücündədir. Yaponiyanın Osaka Universitetinin tədqiqatçıları yeni icad etdiyi cihazda kompüter nəzarətli güzgü vasitəsilə yüksək dəri lazer şüaları böceklərə tərəf tullanır və onları məhv edir. Bu cihazlardan xüsusilə kənd təsərrüfatında zərərverici böceklerin məhv edilməsi məqsədilə istifadə ediləcəyi bildirilir. Cihazlar sayəsində əkin sahələrində kimyəvi dərmanlardan istifadə azalacaq.

Mələhet

Adlarını tarixə yazdılar

Evliliklərinin 80-ci ildönümünü qeyd etdilər

Bu müdhiş hadisə Belçikada yaşanıb. Belçikanın Flaman bölgəsində kömür mədənləri ilə tanınan Houtalen şəhərində yaşayan Eduard Cuyvers və Angelina Heyse

seldox evliliklərinin 80-ci ildönümünü qeyd etməklə tarixə adlarını yazdırıb.

Bu hadisə Belçika tarixində ilkdir. Cütlük 1943-cü ilin 30 yanvarında nikaha daxil olub. O zaman Eduardın 23, Angelinanın isə 18 yaşı varmış. Eduard yaxın günlərdə 100 yaşını qeyd etməyə hazırlaşır. Ələmətdar günün qeyd edilməsində iştirak edən nikah memuru isə deyib ki, Eduard və Angelinanın adı uzunömürlü cütlüklər kimi Avropa Super Əsr Təşkilatının beynəlxalq qeydiyyat sistemində daxil edilib. Cütlüklərə verdikləri müsahibədə bu gün də bir-birlərini sevdiklərini söyləyiblər. Belçikada buvaxta dek yalnız 8 cütlük evliliklərinin 79-cu ildönümünü qeyd edə bilib. Bəziləri evliliklərinin 80-ci ildönümünə sayılı günlər qaldıqda dünyadan köçüb.

Mələhet

Barış Mançonun vəsiyyəti...

Vəfatından 24 il sonra gündəmə gəldi

Azərbaycanda, eləcə də türk dünyasında çox sevilən rok, pop musiqisinin "ulduz"u, ifaçılığı ilə yanaşı, həm də bəstəkar, aktyor, teleaparıcı kimi məşhurlaşmış Barış Mançonun vəfatından 24-cü ildə vəsiyyəti müzakirə mövzusunda çevrilib.

"Şərq" "NTV.com.tr"-yə istinadən bildirir ki, müğənninin həyat yoldaşı Lale Manço Ahıskalı "bunu biz vəsiyyət olaraq, hətta mütləq yerinə yetirilməli bir əmr kimi qəbul etmişik və onu yerinə yetirəcəyik" deyib. Sənətinin yaşadığı mənzilin qapısı hər il olduğu kimi yenə ziyarətçilərin üzünə açılacaq. Barış Mançonun adını daşıyan gəmi də fevralın 5-də sərnəşlərə xidmət göstərəcək. Lale Manço deyib ki, Barış Mançonun rəhbəri olduğu və aparıcılığı etdiyi "7-dən 77-yə" proqramı 10 il efirdə olub, proqram 1998-də bağlanıb, Barış Manço isə 1999-da vəfat edib: "İnsanın çox bağlandığı, sevdiyi şeylər ortada qalır, həyatında əskiklik yaranır. Bəlkə də Barışın həyatında yaranan ən böyük əskiklik bu proqramın dövrünü başa vurmaması oldu". Həyat yoldaşı qeyd edib ki, bu gün də insanların Barış Mançoya sevgi-

sini görür və bu sevgi 24 ildir ki, azalmır. Yalnız yanvar ayında müğənninin mənzilini 13 min nəfər ziyarət edib. Həyat yoldaşı bildirib ki, Barış Manço evdən çıxıb işə gedərkən yol boyu rastlaşdığı insanlarla salamaşar, onlarla söhbət edərdi. Onun bəstələdiyi mahnılar da beləydi - hamı üçün. Kim bu mahnıları dinləyirsə, sanki öz həyatını yaşayır. Barış Manço xalqını sevdi, xalq da onu. "Məni xalqımdan kim qoruya bilər?!", deyirdi və küçələrdə rahat-rahat dolardı. Barış Mançonun "Qayaların oğlu" ifadəsinin yer aldığı şeirlə oxunan mahnı isə

"2023" adlanır. Bu şeirli mahnı Türkiyə Cümhuriyyətinin 100-cü ildönümünə ithafdır. B.Manço deyirdi ki, 2023-cü ildə 80 yaşında olacam. Bəlkə oğlumun qolundan tutaraq səhnəyə çıxırdım və "2023" mahnısını simfonik orkestrin müşayiəti ilə ifa etdim. Biz Barış Mançonun bu vəziyyətini yerinə yetirəcəyik. Cümhuriyyətimizin 100-cü ildönümündə Barış Manço bir daha "səhnəyə çıxacaq". Və öz mahnısını "ifa edəcək".

Mələhet

Ərdöğan "Barbaros" serialını izləyir

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğan ölkənin Biləcik əyalətində gənclərlə bir araya gəlib.

Axşam.az xəbər verir ki, Ərdöğan görüş zamanı "Sevdiyiniz serial hansıdır" sualına cavab verib. "Diriliş Ertuğrul"-dan sonra məlum olduğu kimi "Barbaros" serialı gündəmədədir. Ekran işi diqqət mərkəzindədir. Bir də "Gönül dağı" var" deyərək, Türkiyə prezidenti bildirib.

Ötən il Türkiyəyə 44 milyondan çox turist gəlib

2022-ci ildə Türkiyəyə 44 milyondan çox xarici turist gəlib. Onlardan 5,67 milyonu almaniyalıdır.

Azertac xəbər verir ki, Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin məlumatına görə,

ötən il ölkəyə edilən turist səfərlərinin sayına görə, Almaniyalı liderdir - 12,7 faiz. Siyahıda ikinci yerdə rusiyalılar qərarlaşıb. Türkiyəyə xarici turist axınında Rusiya vətəndaşlarının payı 11,7 faiz (5,2 milyon nəfər) təşkil edib. Reytingin ilk beşliyinə, həmçinin 3,37 milyon turistlə Böyük Britaniya, 2,8 milyon turistlə Bolqarıstan və 2,3 milyon turistlə İran daxil olub. Ümumilikdə isə ötən il Türkiyəyə 44,56 milyon turist gəlib ki, bu da 2021-ci ilə müqayisədə 80 faiz çoxdur. Ölkəyə turist axını demək olar ki, pandemiyadan əvvəlki səviyyəyə çatıb.

Tanınmış aktrisa çəkiliş meydançasını bir-birinə qatdı

"Kızılıçık şerbeti" serialının çəkiliş meydançasında mübahisə düşüb.

Axşam.az xəbər verir ki, davaya səbəb aktrisa Evrim Alasyanın heyətə baxan saç ustasının işini bəyənməməsi olub. Daha sonra öz ustası ilə birgə işləmək istəsə də, təklifi qəbul edilməyib. "Yox" cavabı alan Evrim çəkiliş meydançasını bir-birinə qatıb, təhqiramiz ifadələr işlədib. Aktrisa məsələ ilə bağlı hələlik açıqlama verməyib.

Evlənməyə hazırlaşdılar, ayrıldılar

"Gecenin ucunda" serialında rol alan aktrisa Bestem Özdemir nişanlısı Serkan Mehmet Durdu ilə ayrılıb.

Axşam.az Türkiyə matbuatına istinadən xəbər verir ki, cütlük sosial şəbəkədə bir-birini izləmədən çıxarıb və birgə fotolarını siliblər. Onların hansı səbəbdən ayrıldığını isə bəlli deyil. Qeyd edək ki, aktrisa Yeni ildə evlilik təklifi almışdı.

Şimal qütbünü kim kəşf edib?

Mübahisəli olsa da, PEARİ qütbə ayaq basan ilk şəxs kimi tarixə düşüb

1900-cü illərdən əvvəl Şimal qütbü dünyanın ən sirli yerlərindən biri hesab olunurdu. Hələ ayaq basmamış o yerdə nə baş verdiyini bilən bir nəfər də yox idi. Şübhəsiz ki, kimsə heç kimin cəsarət etmədiyi kəşfi edəcək. O dövr üçün əsl sinəq olan bu səyahət, hardan baxsan, tarixə düşməyə dəyərdir və oldu.

"Şərq" xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, Robert PEARİ ABŞ ordusunda xidmət etmiş dənizçi idi. Həmişə cəsarətli təşəbbüslər etmək istəyi ilə idarə olunan bu dənizçinin bir arzusu var idi. Həmin illərdə dünyanın hər yerindən gələn kəşfiyyatçıların Şimal qütbünə çatmaq istəyərkən həyatını itirdiyini eşitmişdi. Beləliklə, bu, böyük və çətin bir səyahət olacaq. ABŞ Prezidenti Teodor Ruzvelt də PEARİNİN xahişini dəstəkləyib və komanda yaratmaq üçün ona dəstək olub.

Şimal qütbünün ekspedisiyasından əvvəl yaxın yerlərə bir neçə ekspedisiya edilmişdi. 1886-1897-ci illər arasında Qrenlandiya və Kanadaya beş səyahət edildi və bütün bu səyahətlərdən sonra komanda Ruzvelt gəmisi ilə 16 iyul 1905-ci ildə Nyu-Yorkdan Şimal Qütbü ekspedisiyasına yola düşdü. Lakin Şimal qütbünün sərtliyi digər tədqiqatçılar kimi Robert PEARİyə də mane oldu. Bununla belə, o, təslim olmadı və tezliklə Şimal qütbünə çatmaq üçün bu dəfə 24, 19 kişiyə və 133 itdən ibarət komanda ilə yenedən yola düşdü. Uzun yolun sonunda yerə enəndə onları Eskimoslar qarşıladı.

Eskimosların bölgənin mədəniyyəti və həyatı haqqında verdiyi məlumatlar sayəsində Robert PEARİ və komandası daha rahat hərəkət edə bildi. Bəzi tarixçilər iddia edirlər ki, bu kömək olmasaydı, ABŞ kəşfiyyatçısı heç vaxt Arktikanın mərkəzinə çatmazdı.

Nəhayət, an gəldi və Robertlə ekipajı 1909-cu ilin aprelində Arktikanın mərkəzinə çatdılar. PEARİNİN çağırışı böyük bir addım idi. Nəhayət, zirvədə olduqlarını düşündükləri nöqtəyə çatan Robert və komandası qələbələrini əllərində ABŞ bayrağını sancaraq qeyd etdilər. Bu nailiyyət ABŞ tarixinə yazılıb və Robert ölkəsinə qayıdanda qəhrəman kimi qəbul edilib. Ancaq

qısa müddətdən sonra Şimal qütbünün ondan 1 il əvvəl Frederik Kuk adlı şəxs tərəfindən kəşf edildiyi iddiası gündəmə gəlib. Şimal qütbü kəşf edilmişdir? Bəs niyə bu bilinmədi və ya qəbul edilmədi?

Robert və ekipajı ölkəyə qayıdan kimi Frederik A.Kuk 1908-ci ilin aprelində Şimal qütbünə piyada çatdığını elan etdi. O bildirib ki, qışda iki dostu ilə birlikdə mağaraya sığınmaq məcburiyyətində qalıb, bu barədə xəbər verməkdə gecikiblər. Lakin Kuk bununla bağlı heç bir sübut təqdim edə bilməyib. Belə ki, ABŞ ordusunda xidmət edən kontr-admiral PEARİ də Şimal qütbünə çatdığı iddiası ilə bəzi açıq ifadə verməyə məcbur olub. Çünki bu, böyük və ağılaşığız maz bir kəşf idi.

6 aprel 1909-cu ildə PEARİ və komandasının yerini təsdiqləmək üçün kifayət qədər məlumat yox idi. Ona görə də Şimal qütbünün zirvəsi olduğuna iddia etdikləri məqam bəlkə də zirvə deyildi. Bu məsələ həmişə sual işarəsi olaraq qalıb. Kuk və PEARİNİN Şimal qütbünə gəlib-gəlmədiyini və əgər belədirsə, oraya ilk kimin çatdığı hələ də qeyri-müəyyən olaraq qalır. Çünki ne Kukun, ne də PEARİNİN səyahətlərini sənədləşdirmək üçün rəqəmsal kameraları və ya GPS qəbulediciyə yox idi. Onların aparıldığı hesablamalara və istifadə etdikləri aletlərə əsaslanaraq, bir çox tədqiqatçı onların heç birinin Şimal qütbünə çatmaması ilə razılaşır. Bununla belə, Robert PEARİNİN dəllələri onun bu kəşfi edəcəyinə qədər daha güclü hesab olunur. Elə buna görə də onun adı Şimal qütbünə ayaq basan ilk şəxs kimi tarixə düşdü. PEARİNİN kəşfi ilə kifayətlənməyən bəzi tədqiqatçılar zirvəni axtarmaq üçün dəfələrlə Şimal qütbünə səyahət ediblər.

Bunlardan ən təsirli Riçard Veber və Mixail Malaxovun kəşfi oldu. Mixail Malakov kanadalı Riçard Veberlə Rusiyadan qütb nöqtəsinə kənardan dəstək və işçi qüvvəsi olmadan piyada getməyi bacardı. Dünyada bir ilki həyata keçirən Malakov və Veber 1909-cu ildə Robert PEARİNİN Şimal qütbünə çatdığı iddiasının doğru olmadığını bəyan etdilər.

Turan

Alimlər qadınlarda xərcəngin yeni əlamətini tapdılar

Londonun İmperial kollecinin alimləri apteklərdən hansı dərmanı almasına görə qadınlarda amansız yumurtalıq xərcəngini öncədən bilməyin mümkün olduğunu təyin edib.

"Medicina" xəbər verir ki, tədqiqatda 300 qadın iştirak edib.

Alimlərin onların son 6 ildə apteklərdən ən çox hansı dərmanları aldığını loyallıq kartı ilə təhlil ediblər. Məlum olub ki, illər ərzində qarın və mədə ağrısı üçün dərman alanların çoxunda son nəticədə yumurtalıq xərcəngi aşkar edilib. Bu dəyişikliyi diaqnoz qoymazdan 8 ay öncə təyin etmək olur. 90% qadınlar xərcəng olduğunu bilməyə 5-7 il ərzində. 90% halda çox qadınlar 10-15 il yaşayır. Amma əgər 3-4-cü dərəcədə tapılsa, 12% qadın 5 il ərzində ömrünü uzada bilər. Əgər qarında şişkinlik, ağrı, sancı, mədə ağrısına bənzər ağrılar olursa və siz bunu ağrıkesicilərlə tez-tez həll etməyə başlamırsanız, yoxlanmağa tələsin. Yumurtalıq xərcəngində qadınlarda ağrı, sancı, köp, iştah azlaması, çəki itkisi, üzülme olur.

Maykl Ceksonu qohumu canlandıracaq

"Popun kralı" adlandırılan Maykl Cekson haqqda lentə alınmış bioqrafik filmə baş rolunu canlandıracağı bəlli olub.

Axşam.az xəbər verir ki, rol mərhum müğənninin 26 yaşlı qardaşı oğlu Caafar Ceksona həvalə olunub.

Qeyd edək ki, filmə Ceksonun həyatı hərtərəfli nümayiş etdiriləcək. Həmçinin, buraya onun pedofil olması da daxildir.

1 həftə əvvəl gizli evlənen Özcanın qızı olacaq

Xəbər verdiyimiz kimi, ötən həftə türkiyəli müğənni Özcan Deniz İranlı sevgilisi Samar Dadqara ilə evlənib.

Axşam.az xəbər verir ki, cütlükle bağlı yeni iddia ortaya çıxıb. Bildirilib ki, ifaçının həyat yoldaşı 3 aylıq hamilədir və onların qızı dünyaya gələcək.

Qeyd edək ki, daha əvvəl iki dəfə ailəli olan Ö.Deniz sevgilisindən 24 yaş böyükdür. Onun keçmiş həyat yoldaşı Feyza Aktandan Kuzey adlı bir oğlu var.